

vrto

**Fietsers in overtreding
zwaarder behoet**

p. 4

**Middelpunt eutanasië:
wet, praktijk en etiek**

pp. 8-9

**Fred Hersch was te gast
in een OUR KULTUUR:
een interview**

p. 11

Dit weekend is nu ook het HDR gekraakt

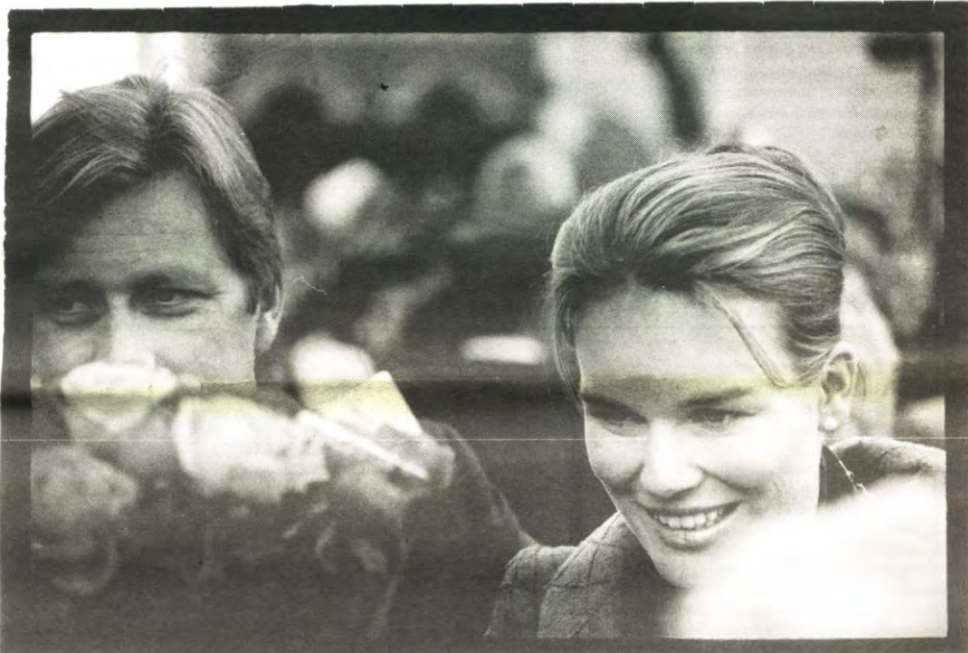
Fakbars bijna wekelijks slachtoffer van inbraak

In de laatste maand heeft men in vier fakbars ingebroken. Het gaat om de Fak Letteren, Doc's Bar, de Gelule en het HDR. In totaal is er meer dan honderduizend frank verdwenen, zijn sigarettenautomaten opengebroken en is een videotoeistel gestolen. Een aantal elementen doen vermoeden dat het om dezelfde persoon of personen gaat. De politie heeft momenteel echter nog geen enkel spoor.

Vorige vrijdagavond zijn het HDR en de lokalen van het VRG bezocht door inbrekers. De preses van het VRG, Pieter Poissonnier geeft een relaas van de feiten. Binnengebroken is er langs de dubbele ramen van het kafee aan de achterkant. Om deze te bereiken moet men al serieuze heksentoren uithalen. In het kafee was niets te vinden; zowel het geld als de CD's worden in het weekend veilig weggeborgen. Daarna is men erin geslaagd de glazen deur van het HDR te openen zonder de veiligheidsspin te verroeren, een kunststukje volgens Poissonnier. De branddeur die toegang geeft tot de burelen moest er ook aan geloven, net zoals alle andere sloten in het gebouw.

In het materiaalok van het HDR werd niets van het waardevolle materiaal meegenomen, net zomin als GSM's, computers en ander hi-techmateriaal dat voor het rapen lag in de betreden ruimtes. In het sekretariaat werd de financieënkast wel gevonden en twintigduizend frank ontvreemd. De kaarten voor activiteiten als 'Night of The Proms' liet men ondanks hun hogere waarde links liggen. In een belendend lokaal werd ook nog eens het startgeld van het HDR voor zondagavond gevonden. Voor het VRG is het geld niet het grootste probleem, maar de deuren herstellen zal echter wel een zware dobber zijn. Tot alle deuren gerepareerd zijn voorziet men een permanentie. Een geluk bij een ongeluk is dat de opbrengst van de fuif op donderdag net voor de inbraak naar de bank werd gebracht.

Na korte rondvraag bleek de inbraak in het HDR geen alleenstaand feit te zijn. Op acht oktober, in de nacht van vrijdag op zaterdag werd ingebroken in de Fak Letteren. De dader zou via de brandtrap zijn binnengerakt. Het geld wordt echter in een kluis bewaard die men niet heeft opengekregen. De sigarettenautomaat en de betaaltelefoon moesten er wel aan geloven.

Kroonprins Filip en zijn Mathilde maakten vorige donderdag hun blijde intrede in Leuven. Toevallig troffen onze reporters terzelfdertijd een ietwat vreemd koppeltje aan in het verre Mettehoven. Fieliëp en Matiëlda lieten ze, en ondanks de toevalligheid van alle gelijkenissen was het toch de moeite om hen te interviewen. Het resultaat kan u lezen op pagina 13. (foto Jeroen Op de Beeck)

In zijn verdere zoektocht heeft de inbreker meerdere deuren geforceerd, een feit dat overal terugkomt. Er was echter geen verdere buit aanwezig.

Haast

De mensen van de Fak hebben geen enkel vermoeden van de dader. Ondertussen zijn alle deuren hersteld en — aangezien de dader een sleutelbos had meegenomen — ook de sloten vervangen. Hoewel het de eerste inbraak was van de reeks, doet het openbreken van de automaat vermoeden dat de persoon niet aan zijn profstuk toe was; dit vergt namelijk enige vaardigheid.

Een week na de Fak forceert op zondagochtend iemand zijn weg langs het sekretariaat van Medica tot in de Doc's Bar. Hier zit er wel geld in de kas maar dit is dan ook het enige dat verdwenen is. Over het eksakte bedrag wilde men zich bij Me-

dica niet uitspreken. Een kringbeslissing zou blijkt. Uit informele bron vernamen wij dat het toch een paar tienduizend frank moet geweest zijn. De beperkte materiële schade is al hersteld. De mensen van Medica overwegen ondertussen een aantal veiligheidsmaatregelen te nemen. Zo zou er binnenkort een brandkast komen en het geld zal iedere avond veilig weggeborgen worden.

Het weekend daarop liet de inbreker niets van zich horen. Vorige week dan komt op zaterdag om zes uur een verantwoordelijke van Farma de Gelule binnen en merkt terstond dat ook zij bezocht hebben gehad. De manier waarop de inbreker was binnengerakt, was een weg die tot dan toe voor de mensen van Farma niet gekend was. Via het golfplaten dak aan de achterkant van het gebouw kon hij een plastic dekplaat wegduwen en zich zo langs het plafond in het kafee laten zakken. Hier verdween twintigduizend frank uit de kassa en werd ook de video meege-

nomen. De sigarettenautomaat werd op de zeldse manier opengebroken als bij Letteren; geld en rookwaar zijn weg. Boven is het slot van het materiaallokaal geforceerd. Het geld van de vierentwintigurenloop dat hier nog lag, is ook verdwenen. Ironisch is wel dat men normaal dit geld al op de bank had gezet maar dat dit door een misverstand nog niet gebeurd was. De Farmaband had in hetzelfde lokaal zijn instrumenten staan maar ook deze waardevolle goederen bleven onaangeroerd. Langs het raam van dit lokaal is men met een ladder terug naar buiten geglipt. Farma is niet echt een van de grootste kringen maar de financiële kater zou nog niet onmiddellijk activiteiten in het gedrang brengen. Wel zal de video momenteel niet vervangen worden. Voor hun filmactiviteiten deze week zijn ze er één moeten gaan lenen.

Voorzorgen

Bij de politie wist men ons nog niets te zeggen. Het onderzoek werd aan een bepaalde afdeling toevertrouwd maar die is momenteel met een gewichtiger zaak bezig. Welke dat is kon men echter niet kwijt. Als men alles op een rijtje zet, kan men wel een aantal overeenkomsten vin-

vervolg op p. 5

GROEP

LERAARS MET VISIE

PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Tiensevest 60 • 3000 Leuven • Telefoon 016/30 10 30 • Fax 016/30 10 40 • E-mail groep@groep.be

(advertentie)

Tetten

U bent aangetrokken door de titel, dat is dan spijtig. Dan bent u ook waarschijnlijk een van de mensen die vruchteloos op farmafuiven op zoek is achter het meisje van de affiche. Over de affichepolitiek van sommige kringen is binnen de studentenbeweging al lustig gediscussieerd geweest maar de konklusie is blijkbaar dat het probleem toch niet meer in te dammen is. Het sjarter dat door de kringen ondertekend is om op hun posters vrouwen met als vleeswaren aan te bieden, wordt met de regelmaat van de klok geschonden. Het gaat al zo ver dat de mensen van Ekonomika de week dat hun frivole posters van de openingsruimte uithingen, lieten weten dat ze beseften dat ze hiervoor op de vergadering van Kringraad een berisping zouden krijgen. Dat is zo veel als zeggen: "Ik breek onze afspraak, so what." Als sommige kringen het door herzelf ondertekende pakt schenden, moet het tonen van deze half ontblote vrouwen van een razend belang zijn. Het is alsof deze mensen denken dat de zaal leeg zal zijn als ze dit soort uitgekende marketingpraktijken niet toepassen. Het VRG was bijvoorbeeld

zo onwetend van de mystieke geheimen van de ekonomie dat ze hun openingsruimte met een afbeeldingsloze affiche aankondigden in een frisse layout. En toch zaten hun drie zalen afgepakt vol, het zal wel toeval geweest zijn. Het voorgaande toont aan dat men er als grote kring perfect in kan slagen om zijn ruime wereldkundig te maken zonder daarom tot platvloersheid te vervallen. De redenen waarom sommige kringen het dan wel nodig achten dit te doen zijn mij onbekend, ik ben niet aanwezig op hun vergaderingen. Maar ik vermoed dat het bij sommigen bon ton is geworden om respect voor vrouwen terzijde te schuiven. De breder maatschappelijke eksponent hiervan is de Flair: "de make up waarmee je een one night stand versiert" lijkt mij nog niet vergezocht als publiciteit voor dit blad. De eroskoop heeft het breipatroon en het recept voor de krikentaart vervangen, maar is in de even denigrerend. De vrouw haar functionaliteit wordt herleid tot het behagen van de man, vroeger door in de keuken te staan, nu door met een transparant bloesje te staan springen op een fuif. Waar ik hier niet voor pleit is een soort Victoriaans puritanisme, waar een ontblote schouder een doodzonde is.

Lichamelijke en naaktheid hebben zeker hun sjarmes, anders zou ik zelf vrijgezel zijn, en zou ik van museum naar museum trekken om schilderijen te vernielen. De grens is subjectief maar toch te trekken. Een lichaam dat afgebeeld wordt als verering van haar schoonheid is publiek te vertonen. Eén dat wordt afgebeeld omdat het puur seksuele konnotaties bij de aanschouwer zou oproepen is, voor privegebruik. Waar deze grens zeker in de kunst konstant voorwerp van discussie is, denk ik dat over bijvoorbeeld de laatste poster van farma weinig twijfel is, er ontbreekt enkel nog een tekstballonnetje met "ik heb zin om je te neuken".

Met wat mensen in hun privetijd denken en doen heb ik mij niet te bemoeien. Iemand heeft ten volle het recht te denken dat de vrouw het OK moet vinden dat haar lichaam een van haar be-

langrijkste troeven is, we publiceerden er laatst zelfs een ironische lezersbrief over. Wat ik echter niet nodig acht, is dat in elke straat de vleeswaren van de borden druipen. Als man kan ik daar alleen lakoniekt op reageren. Ik word hier eigenlijk niet zelf in het kruis getast om het zo te zeggen. Maar ik beseft dat het voor vrouwen die een beetje op hun respect staan een konstante belediging uitmaakt. Waar ik mijn mening slechts ten dele gefundeerd kan uiten, kan ik iedereen die zich over deze kwestie ten gronde wil buigen verwijzen naar het keuzevak Genderstudies waar heel de problematiek van de beeldvorming tussen de verschillende geslachten iets wetenschappelijker uit de doeken wordt gedaan dan ik het hier heb willen doen.

Yves

Lezersbrieven

24-urenloop

Het is onwaarschijnlijk en hopeloos veronderdend dat een fakulteit als die van Psychologie, met toch ongeveer 1300 studenten, die dan nog samen rondjes maalt met de mensen van Criminologie, laatste eindigt na afloop van de 24-urenloop. De vele psychologes die het de moeite niet waard von-

den om een uurtje van hun kostbare (?) tijd en enkele druppels zweet te investeren in deze estafette-loop, moeten er nu dan maar voor zorgen dat ze een eerste zit halen. Degenen die er wel waren, verdienen een pluim, al kan ik me niet helemaal vinden in de teneur van het artikel dat Veto schreef over onze laureaat in het neven-

vervolg op p. 14

vrije tribune

De vrije markt, tien jaar na de val van de Muur

Tien jaar geleden stortten de Oost-Europese regimes als kaartenhuisjes in elkaar. Met het verdwijnen van deze regimes werden er heel wat mites de wereld ingestuurd. Na tien jaar is het interessant om even bij enkele van deze mites stil te staan, bijvoorbeeld de mite dat er tijdens het communisme niets verwezenlijkt werd. Echter ondanks al hun gebreken gaven deze regimes hun inwoners een sociale zekerheid, een werkzekerheid, onderwijs en gezondheidszorg op een nivo waar de meerderheid van de inwoners in kapitalistische landen alleen maar kon van dromen. Ondanks een verschrikkelijke burgeroorlog, westerse boycot, Stalinistische misdaden en de Tweede Wereldoorlog met vijftientig miljoen doden en enorme vernielingen, ontwikkelde de Sovjetunie zich op enkele jaren tijd van een achterlijke landbouwstaat die nog half in de Middeleeuwen stak tot de tweede grootste industriële macht ter wereld. Voor 1917 was zeventig procent van de Russen ongeletterd maar in de jaren zeventig werden er in de Sovjetunie meer wetenschappers, technici en ingenieurs gevormd dan in de rest van de wereld samen. Onder het communisme verdubbelde in Albanië de gemiddelde levensverwachting bijna. De levensstandaard lag in de DDR en Tsjecho-Slowakije hoger dan in sommige West-Europese landen. Toch lag, voor gans het Oost-

blok samen, de gemiddelde levensstandaard lager dan in de meeste West-Europese landen, maar deze kloof dateert al van lang voor het communisme. De economische kloof (gemeten door output per hoofd van de bevolking) tussen Oost- en West-Europa groeide van twintig procent in 1800 tot tachtig procent in 1900. Bovendien stromen er al tientallen jaren enorme rijkdommen van de derde wereld naar West-Europa en Noord-Amerika, een inkomstenbron waarvan de Oostbloklanden niet konden genieten.

Het is vooral op vlak van democratie en vrijheid dat deze landen een groot deficit vertoonden. De macht was er in handen van een kleine en geprivilegieerde groep potentaten die de vrijheid en inspraak van hun medeburgers sterk beknotten. In Oost-Europa werd het communisme van bovenaf met behulp van Russische tanks opgelegd wat volledig indruist tegen Marx's beroemde uitspraak "de bevrijding van de arbeiders zal het werk van de arbeiders zelf zijn". Omwille van concrete historische en economische oorzaken ontspoorde ook het communisme in de Sovjetunie. Dit gebrek aan verregaande democratie zorgde ook voor een steeds groter wanbeheer op economisch vlak want in tegenstelling tot de vrije markt is een democratische betrokkenheid van gans de bevolking bij het economisch beheer een essentiële voorwaarde

voor het goed functioneren van een plan-economie. En net als in naam van elke andere ideologie (bijv. God) werden er ook in naam van het communisme verschrikkelijke misdaden begaan, waarvan in veel gevallen trouwens communisten zelf het slachtoffer waren. Dit alles maakt dat al lang voor de val van de muur bijna alle marxisten ervan overtuigd waren dat de Oostblokregimes nog maar weinig met echt socialisme of communisme te maken hadden. Met het verdwijnen van deze regimes werd ook de mite verspreid dat we nu in een wereld van vrede, democratie en welvaart zouden gaan leven.

Ondanks het feit dat de Oost-Europaan nu meer vrijheid heeft, is de democratie steeds meer een lege doos. Veel belangrijke beslissingen worden steeds minder door verkozen politici genomen, laat staan door de mensen zelf, maar wel door een handjevol managers, industriëlen en bankiers, een anonieme burokratie en een vrije markt waar niemand nog vat op lijkt te hebben.

De jaren negentig waren, met uitzondering van beide wereldoorlogen, de meest gewelddadige van deze eeuw. Denk aan Irak, grote delen van de vroegere Sovjetunie, de vele (burger)oorlogen in Afrika, Joegoslavië. Er is het geweld van de steeds toenemende kriminaliteit. In Latijns-Amerika worden jaarlijks minstens honderdduizend mensen vermoord als gevolg van politiek of sociaal geweld. Het is van de jaren veertig geleden dat er nog op zo'n grote schaal etnische zuiveringen plaatsvonden. De levenskwaliteit van de meerderheid van de wereldbevolking ging er in de jaren negentig duidelijk op achteruit of er nooit was de kloof tussen arm en rijk zo groot. Sijfers van de wereldbank en de UNO bevestigen dat.

Maar misschien bracht de vrije markt dan toch in het Oostblok de lang verwachte welvaart? Voor sommigen wel, maar veel anderen gingen er op achteruit. Het aantal mensen dat er in armoede leeft (minder dan vier dollar per dag) steeg van veertien

miljoen in 1990 tot 147 miljoen in 1998. In zestien van de achttien landen die het communisme hebben afgezworen is de armoede toegenomen. Grote delen van het Oostblok zijn vervallen tot op het nivo van de derde wereld. In Rusland is de levensverwachting gedaald van 63 naar 55 jaar in de jaren negentig. Vandaag ligt het aantal misdaden in Bulgarije vier maal zo hoog als in 1989. In Hongarije en Tsjechië is dat driemaal zo hoog terwijl het aantal zelfmoorden in Polen met vijftientig procent steeg en in de ex-Sovjetunie zelfs verdubbelde. De vrije markt jaagt elk jaar meer mensen de dood in dan het communisme in gans zijn geschiedenis heeft gedaan. Moest bijvoorbeeld de rest van Latijns-Amerika dezelfde gezondheidzorg bieden als Cuba zouden per jaar 370.000 kinderen kunnen gered worden en 20.000 minder vrouwen sterven in het kraambed.

Tegen deze golf van ellende zorgt onze westerse levensstijl voor een zeer zware belasting van het milieu en de natuurlijke hulpbronnen. Wanneer de rest van de wereld onze manier van produceren en consumeren zou overnemen, zou de wereld binnen de kortste keren om zeep zijn. Rosa Luxemburg, een Duitse communiste, zei honderd jaar geleden reeds: "socialisme of barbarij". Met die barbarij konden we deze eeuw steeds overvloedig kennismaken. En hoe moet men een systeem noemen waar regelmatig grote voedselvoorraden vernietigd worden om de prijzen te laten stijgen terwijl vele miljoenen van hongersnood krepere(n)? Of waar velen in de werkloosheid terecht komen wegens overproductie terwijl grote delen van de wereldbevolking het meest noodzakelijke ontberen? Als er één ding duidelijker wordt, is dat dit wereldsysteem voor een steeds groter deel van zijn bewoners ondraaglijk wordt en zo snel mogelijk moet vervangen worden door een ander systeem. Bij elk jaar uitstoot doodt de vrije markt tientallen miljoenen mensen en stort het nog eens honderden miljoenen in mensonwaardige omstandigheden.

Roger Liekens, Kessel-Lo

De vrije tribune kan bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moet vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De vrije tribune staat open voor iedere persoon of organisatie die met redelijke argumenten een standpunt verdedigt of een gefundeerde mening formuleert. Het standpunt kan vrij aangebracht worden. De Persoon of organisatie is volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor de inhoud en kan slechts één maal per jaar een vrije tribune krijgen. De vrije tribune wordt steeds ondertekend met naam, studiejaar en volledig adres, en is onder geen beding anoniem.

Eventuele reacties op een vrije tribune worden uitsluitend gegeven via lezersbrieven.

De vrije tribune wordt ofwel integraal ofwel niet gepubliceerd en is niet langer dan 7.000 tekens (spaties inbegrepen, wat overeenkomt met ± vier getikte bladzijden met dubbele interlinie). De redactie behoudt zich het recht voor de vrije tribune niet te plaatsen als aan de criteria van redelijke argumentatie, een standpunt en gefundeerd zijn niet strikt voldaan wordt.

Voedselpakketten en solidariteitsbijdragen: de wortels van Sociale Raad

Van de student die in de auto van de rektor kroop

Sociale Raad (Sora), de geleding van de Leuvense overkoepelende kringorganisatie (Loko) die zich met sociale materies bezighoudt, wordt dit jaar vijftig. Zij is dus stilaan op een leeftijd gekomen dat men eens terugblikt op de eigen levensgeschiedenis. En dan vallen verschillende evoluties en konstanten op.

Men ziet haar evolueren van liefdadigheid over syndikalisme naar een actieve participatie, al zal het konfliktmodel nooit verlaten worden. Want de geschiedenis van Sora is ook een kroniek van zeer diverse acties. Het doel zal echter steeds hetzelfde blijven, namelijk de democratisering van het onderwijs. In die zin dat alles steeds in het teken stond van het wegwerken van sociale en financiële drempels die de toegang tot het onderwijs beperken. Hierdoor is de geschiedenis van Sora tegelijk de geschiedenis van de Leuvense sociale voorzieningen voor studenten.

Vijftig

De wortels van Sociale Raad liggen in de jaren vijftig. De stijgende studentenaantallen konfronteerden de universitaire gemeenschap toen met de problematiek van de democratisering van het onderwijs. Dit zette een aantal professoren en studenten ertoe aan om gezamenlijk initiatieven te nemen die men grotendeels als hulpverlening zou kunnen definiëren.

Een eerste organisatie die in dit kader het daglicht zag, was het Universitair Sociaal Centrum (USC). Vele van haar activiteiten zijn ondertussen vergeten en zijn soms zelfs moeilijk voor te stellen in de huidige realiteit, zoals het verkopen van kledij aan fabrieksprijzen en het uitdelen van voedselpakketten. Anderzijds lag dit centrum ook aan de basis van diensten als de jobdienst en de juridische dienst, die ook vandaag nog hun nut bewijzen.

Iets later ontstond de Leuvense Universitaire Mutualiteit (LUM) die studenten die nog nergens aangesloten waren een ziekteverzekering bood. Een goedkope ziekteverzekering trouwens, want eigen aan de aangeslotenen was dat zij relatief weinig geneeskundige kosten hadden.

Het Sociaal Studentenfonds (SSF) ten slotte heeft zichzelf min of meer toevallig overleefd. Enerzijds beheert het nu het gebouw in de 's Meiersstraat waar een deel van Loko is gevestigd. Anderzijds is de regel dat er bij elke inschrijving vijftig frank solidariteitsbijdrage moet betaald worden, nooit afgeschafd. Zo wordt nog steeds vijftig frank van het inschrijvingsgeld — naast het veel grotere bedrag dat algehouden wordt voor studentenvoorzieningen — toegevoegd aan het bedrag dat de Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS) mag beheeren voor sociale initiatieven.

Zestig

In 1954 werd beslist dat er een overkoepeling moest komen van deze activiteiten, de Universitaire Werkgemeenschap (UW). Toch was het niet deze overkoepeling die belangrijk zou blijken voor de democratisering, maar wel zijn kursusdienst. Deze zal in 1960 omgevormd worden tot het Academisch Coöperatief (Acco).

Een andere verworvenheid uit 1954 is Alma. Het verhaal gaat dat een student, met plannen om het gebouw waar zijn eigen kot zich in bevond om te vormen tot een studentenrestaurant, in de auto van de rektor had plaatsgenomen en hem zo had overtuigd van de noodzaak en realiseerbaarheid van dit initiatief.

Al deze sociale projecten kenmerkten zich door een grote eensgezindheid tussen studenten en professoren. Ook droegen zij bij tot het algemeen besef van de nood aan democratisering. Toch waren er nog enkele hinderposten die de democratisering in de weg stonden. Zo werd de betoelaging vanuit de overheid in gelijke delen over de universiteiten verdeeld. Iets wat zeer nadelig was voor de Leuvense universiteit gezien zij in die tijd nog de helft van de studenten herbergde. Dit werd geregeld door de wet van 3 augustus 1960, die ook het doel van deze gelden omschreef.

In de oorspronkelijke tekst werd ook het medebeheer door studenten aangemoedigd. In de uiteindelijke tekst is hiervan echter niets terug te vinden, wat al dikwijls

tot spekulaties heeft geleid dat bepaalde individuen of instanties deze passage geblokkeerd hebben. Toch kan men uit de parlementaire handelingen opmaken dat de minister van onderwijs nog steeds een voorstander van medebeheer was.

Keerpunt

Door de wet van '60 was er ook nood aan een soort beheerraad om de gelden te verdelen. Analogie met de sociale initiatieven uit de jaren vijftig waren professoren en studenten evenredig vertegenwoordigd in deze raad. De studentenvertegenwoordiging bestond uit de twee voorzitters en twee specialisten uit de toenmalige Nederlands- en Franstalige studentenoverkoepeling en één vertegenwoordiger van de buitenlandse studenten.

ling en één vertegenwoordiger van de buitenlandse studenten.

Een probleem was dat de bevoegdheden van dit orgaan slechts vaag omschreven waren. Toch manifesteerde dit zich pas na jaren omdat aanvankelijk het gros van de tijd opging aan het behandelen van subsidie-aanvragen. Deze raad zal zich aanvankelijk dan ook hét comité der sociale subsidieën noemen, maar is wel degelijk de voorloper van de huidige RvS.

Tegelijk is de wet van '60 een keerpunt binnen de mentaliteit van de actieve studentenbeweging. De periode van dienstverlening is voorbij, die van het syndikalisme aangebroken. Dit komt sterk tot uiting in de gehanteerde terminologie die rechtstreeks ontleend werd aan die van de vakbonden. Evenredige vertegenwoordiging werd paritaire vertegenwoordiging, de betaalde medewerkers werden vrijgestelden en er was sprake van syndikale congressen en vertegenwoordigers.

Er was nu wel een orgaan om de gelden te verdelen, maar dit volstond niet als koördinerend orgaan. Daarom werd vooral onder impuls van Maurits Demedts Sociale Raad opgericht met vertegenwoordigers uit de zes organen die zich toen bekommerden om de sociale problematiek (Acco, Alma, LUM, USC en UW). Tegelijk was het de bedoeling om sociale initiatieven via Sociale Raad een zekere continuïteit mee te geven door ze minder afhankelijk te maken van de energie en motivatie van enkele individuele studenten.

Jorn Peeters

(foto archief)

Waarvan Sora er twee heeft en Veto maar één

Het systeem van de vrijgestelden

Voor de meesten onder ons is het maar normaal dat studenten inspraak hebben in het beleid van de onderwijsinstelling waaraan ze studeren. De argumentaties zijn verschillend. Je kan zeggen dat de onderwijsinstellingen vanuit pedagogisch oogpunt de taak hebben om studenten te leren omgaan met verantwoordelijkheid en hen vertrouwd te maken met beleidsvoering. Het is immers de huidige jongerengeneratie die over een kwarteeuw een leidende rol in de samenleving zal spelen.

Een meer fundamentele reden voor inspraak is dat een onderwijsinstelling die kansen wil geven aan alle jongeren om zich intellectueel te ontplooiën, hierbij impliciet ook een democratische organisatiestructuur moet nastreven met medezeggenschap van al haar geledingen. Een derde en laatste argument is dat de studenten pas verzekerd kunnen zijn van aanspreekbare en effectieve diensten als ze een machtspositie bekleden en zelf het beleid van die diensten mee kunnen bepalen.

Om deze inspraak te bekomen mag je van studenten verwachten dat zij een zo democratisch mogelijke structuur uitbouwen en zo veel mogelijk studenten betrekken bij hun werking. De instellingen hebben echter ook hun verantwoordelijkheden ter zake. Er moet voldoende informatie beschikbaar zijn en er moet een degelijke omkadering zijn voor de studentenorgani-

satie. De gevallen van studentenvertegenwoordigers die moeten bellen of faxen op het bureau van de directeur of die uitnodigingen voor vergaderingen systematisch te laat doorgespeeld krijgen, zijn legio.

Besluitvorming

Studentenorganisaties moeten dus voldoende omkadering krijgen. Een sleutelrol is hier weggelegd voor de zogenaamde vrijgestelden. Dit zijn deeltijds betaalde werknemers van de studentenorganisatie. Loko heeft er negen, verdeeld over de zes raden, maar ook andere Vlaamse instellingen kennen vrijgestelden. Vrijgestelden worden beschouwd als een sociale voorziening voor studenten en ook vanuit de sociale toelagen voor het onderwijs betaald. Het woord vrijgestelde komt van de 'vrijstelling' die deze mensen hebben om te gaan stemmen. Gewoonlijk zijn vrijgestelden net afgestudeerden die zich nog een jaartje willen inzetten voor de studentenbeweging. En er komt een groot engagement bij kijken, want hoewel een vrijgestelde slechts deeltijds betaald wordt, werkt hij of zij méér dan voltijds. Hun taak is het ondersteunen van de werking.

De eerste opdracht van vrijgestelden is dat ze de studentenvertegenwoordigers begeleiden. Dit betekent het doorspelen van informatie maar ook het bijwonen als waarnemer van een aantal belangrijke vergaderingen. Ondersteuning van de werking houdt ook een tweede taak in voor de vrijgestelden, namelijk het onderhouden van

de administratie van de organisatie zoals verslagen en boekhouding.

Het principe van vrijgestelden is een vaak bediscussieerd onderwerp. Sociale Raad werkt al met vrijgestelden vanaf haar eerste werksjaar, maar voor veel studentenorganisaties is het een relatief nieuw gegeven. Dit leidt jammer genoeg tot een aantal misvattingen. Zo worden aan een aantal hogescholen enkele docenten 'vrijgesteld' van een aantal lessen. Deze manier om studenten te begeleiden, heeft als vervelend gevolg dat de vrijgestelden hier dichterbij de instellingshoofden staan dan bij de studenten, waardoor er wel eens belangenvermenging kan optreden. Het is dus belangrijk dat de studentenorganisatie zelf de werkgever van de vrijgestelde is en dat zij zelf aanstelt.

Een andere misvatting over vrijgestelden is dat men bij sommige studentenorganisaties de taak van de vrijgestelde wil uithollen door hem of haar enkel de administratieve taken te laten vervullen. De redenering die zij volgen is dat vrijgestelden anders een te grote invloed zouden hebben op de besluitvorming. Hier is er echter een verwarving tussen begeleiding en beïnvloeding. De begeleiding betekent juist een absolute versterking van de democratische besluitvorming, omdat de kennis binnen de studentenorganisatie beter gespreid wordt, dingen sneller worden doorgevoerd en iedereen op de vergadering beter geïnformeerd is.

Rob Tilmans

Betaal de huur van je kot aan de politie

An het begin van het academiejaar trad het fietsactieplan (FAP) van de Leuvense politie in werking. Het meest bekende onderdeel ervan is het deelproject verkeersveiligheid. Dit omvat twee fazen: in het begin wordt de nadruk gelegd op waarschuwing en ontrading, vanaf 22 november treedt de politie repressief op.

In de eerste fase wordt er hoofdzakelijk tolerant opgetreden, men legt het probleem uit en men geeft een informatiefolder. Wanneer een fietser zonder licht rijdt, krijgt hij een LED-lampje mee. Wanneer het enkele dagen later teruggebracht wordt, en de fiets is in orde, wordt er geen proces-verbaal opgesteld. Bij de harde akties van de tweede fase zullen er één of twee FAP-kontroles per week gehouden worden. Geviserd worden roodrijden, fietsen zonder licht en rijden in de verboden richting. Er worden voetpartrouilles van wijkagenten en anonieme voertuigen ingezet. De LED-lampjes worden dan niet meer gegeven: van elke overtreding wordt een proces-verbaal opgesteld.

Voor al dit repressieve luik is er veel kritiek vanwege de studentenbeweging. Voor een zware overtreding betaalt de student bijna evenveel als voor de huur van zijn kot: 5600 frank. Als de procureur verzachtende omstandigheden aanvaardt, kan eventueel een minnelijke schikking van 2100 frank oplegged worden. Kommissaris De Becker minimaliseert de kritiek: "Deze repressieve controles nemen slechts vijf procent in van het totale FAP. Binnen dit plan wordt onze aandacht en mankracht vooral toegespitst op preventie door graveerakties. Ook controle van de eigenaar en praktische zaken zoals het opruimen van achtergelaten fietsen en ijveren voor voldoende fietsstallingen maken deel uit van het FAP. Bovendien komen de fietsers er nog goed vanaf. In het verleden was de kans dat je voor een overtreding gepakt

werd ongeveer één op duizend, terwijl automobilisten veel sneller geveeraliseerd werden. Repressie is echt nodig want op sommige plaatsen loopt het echt de spuigaten uit. We krijgen bijvoorbeeld regelmatig klachten van oude vrouwtjes die klagen dat ze aangereden werden door fietsers. Kontroles aan sommige kruispunten leerde dat meer dan een tiende niet stopte voor het rode licht. Dan zijn wij noodzaak om in te grijpen."

Laptops

Momenteel ligt de prioriteit echter bij het zorgen dat iedereen met zijn eigen fiets rondrijdt. De graveerakties van de voorbije jaren zorgden ervoor dat nu veertig à vijftig procent van het fietsbestand gegraveerd is. Door het unieke nummer dat elke fiets krijgt, kan de juiste eigenaar van een fiets snel achterhaald worden. De politie zal regelmatig nagaan of de persoon die op de fiets zit wel overeenstemt met het gegraveerde nummer. In de toekomst zullen hiervoor laptops aangekocht worden, zodat de verificatieprocedure slechts enkele seconden duurt. Op deze manier hoort men fietsdieven op heterdaad te betrappen. Voor een niet-gegraveerde fiets zegt de wet dat de persoon die rondrijdt op een fiets automatisch als de eigenaar beschouwd wordt. Fietsers die gekonfronteerd worden met een controle-aktie moeten het bezit en de herkomst van hun fiets dus niet verantwoorden. Dan is het aan de politie om zwart op wit een eventuele diefstal te bewijzen. Volgens Beckers zou het een ideale situatie zijn als elke fiets gemerkt is. Zo kunnen ook de massa achtergelaten fietsen die zorgen dat vele fietsenrekken, bijvoorbeeld aan het station, propvol zitten, op de juiste bestemming terechtkomen. Maar graven is geen wondermiddel volgens Maarten Smeets van Sora: "Studies bewijzen dat het graven niet werkt als afschrikking vermits er procentueel evenveel wel- als niet-gemerkte fietsen gestolen worden. Een ander nadeel is ook dat de fiets-

eigenaar steeds gekend is en er dus allerlei privacy-bezwaren kunnen gemaakt worden. Wie garandeert bijvoorbeeld dat dit systeem in de toekomst niet misbruikt wordt om verkeerd gestalde fietsen te traceren en te beboeten."

Wrak

De politie overlegt regelmatig met allerlei belangengroepen: de Fietsersbond, de KU Leuven, Sora, Sic... Er liggen enkele voorstellen op tafel. Zo zal men voor de eerstejaars een folder in de kotkit steken. Ook wordt er gekeken om een registratiesysteem gekoppeld aan het universitaire

circle van fietsdiefstalstallen." Sora vindt ook dat ermee rekening moet gehouden worden dat veel defekten zoals kapotte lichten en overgetrokken remkabels ontstaan door de veel te volle fietsenrekken. Het Sic betreurt dat het systeem van de LED-lampjes niet wordt veralgemeend. Kommissaris De Becker reageert op deze opmerkingen: "Er sirkuleren inderdaad veel oude fietsen maar het is perfect mogelijk om rond te rijden met een wrak dat technisch volledig in orde is. Een fiets moet wel een beetje onderhouden worden. Ook krijg ik van elke student dezelfde uitleg te horen dat zijn fietslampje honderd meter ervoor nog wel brandde en dat zijn remkabel toevallig die ochtend overgetrokken is. De statistieken bewijzen dat fietsers al zwakke weggebruiker dikwijls het slachtoffer worden van ongevallen. In veel gevallen ligt een groot deel van de fout bij de fietser door zijn onvoldoende verlichting of roeueloos rijgedrag. Normaal zou elke student toch moeten weten wat de

(foto: Katrijne Beerten)

Studeer af aan de fietsfakulteit

Dit academiejaar organiseren Velo en het Sensibiliserings- en informatiecentrum (Sic) fietsherstellingskursussen. Sic-verantwoordelijke Koen Neyens legt de bedoeling uit: "We willen dat de student zelf kan zorgen dat zijn fiets in orde is. Zo kan de fietsveiligheid verhoogd worden. De hoge boetes zijn natuurlijk een stimulans voor dit project." Studenten die een fiets bij Velo huren, kunnen die daar laten herstellen. De herstellende mogen echter niet sleutelen aan andere fietsen, daarom kwam er dit initiatief."

Studenten kunnen gebruik maken van de fietsherstelplaats van Velo voor een forfaitair bedrag van 50 frank. De werkplaats bevindt zich onder Alma II en is open van 12 tot 16 uur (maandag, woensdag en donderdag) en van 12 tot 19.30 uur op dinsdag. De begeleiders staan altijd klaar om raad te geven over herstelletechnieken en materialen die er kunnen aangekocht worden. Enkele defekten komen steeds terug: lekke band, overgetrokken rem, slepend wiel, flikkerend achterlicht. Oplossingen hiervoor worden aangeleerd in de herstellingskursussen. In de eerste sessie (23 november en 7 december) worden de geheimen van fietsverlichting- en banden ontsluitd; in de tweede cursus (9 & 30 november en 14 december) wordt ingewijd in de wereld van remmen en kettingen. Voor 100 frank kan je deze avondlessen volgen van 18 tot 20 uur.

(da)

Inschrijvingen herstellingskursus: 016/32.30.18 of <http://www.kuleuven.ac.be/dsv/studvoor/sicvelo/veloherstel.htm>

stamnummer in te voeren.

De Leuvense fietsersbond is voorstander van een strenge aanpak van de fietsdiefstalstallen. Tony Gybels schetst het verband met de fietsveiligheid: "Doordat er zoveel fietsen gestolen worden in Leuven, is niemand bereid om een deftige, duurere fiets aan te schaffen. Zo komt het dat de kwaliteit van de Leuvense fiets erbarmelijk is met alle gevolgen voor de veiligheid. Er moet dus een einde komen aan de vicieuze

basisuitrusting van een fiets is. In de lagere school is dit verplichte leerstof maar blijkbaar vergeet men dit na enkele jaren."

Het Sic betreurt dat het systeem van de LED-lampjes niet wordt veralgemeend. Dit is niet mogelijk volgens de politie omdat het teveel tijd en organisatie vergt. Om het te kunnen handhaven zullen er oplossingen moeten gezocht worden. Iedereen kan natuurlijk zelf zo'n lampjes aankopen.

David Adriaen

Lichte en zware overtredingen

Het is belangrijk om het verschil tussen een lichte en een zware overtreding te kennen. Voor een lichte wordt 2100 frank aangerekend, voor een zware 5600 frank. Deze bedragen zijn dezelfde voor alle weggebruikers. Of het nu een tientonner of een fietser is die door het rood rijdt, maakt niets uit.

Voor fietsers zijn de volgende zware overtredingen van toepassing:

- 1) Geen gevolg geven aan de bevelen van een bevoegd persoon.
- 2) Niet in acht nemen van de voorrangregels en voorrangsborden.
- 3) Een voetganger in gevaar brengen.
- 4) Rijden met onvoldoende verlichting wanneer dit nodig is.
- 5) Zich op een overweg bevinden wanneer dit verboden was.
- 6) Een rood of vast oranjegeel licht niet in acht nemen.
- 7) Een witte doorlopende streep tussen de rijstroken overschrijden.

De andere overtredingen zijn lichte.

(da)

Op naar Manilla 2000

De Sociale Hogeschool Heverlee (SHH) staat hoog en droog op een berg. Het is sinds jaar en dag de versterkte vesting van de sociaal assistenten. Terwijl de andere Leuvense studenten vrijdag 5 november braafjes in hun aula of bed zaten, had er op de SHH een jongerenkongres plaats, een echte doe-dag, met als thema 'Jongeren nemen het woord — jongeren uit de marge'.

De organisatie van het jongerenkongres was in handen van Ecpat België, een vereniging die vecht tegen kinderprostitutie, kinderhandel en kinderporno. Verder werken allerlei organisaties die opkomen voor de rechten van het kind mee aan het kongres: het Centrum voor gelijke kansen, het Vlaams kinderrechtencommissariaat en hun Waalse tegenhangers, vzw 't Huis uit Aalst, Mouvement du Nid en Unicef. Ecpat organiseert dergelijke kongressen in vijftienwintig landen over de wereld. In 2000 zou dat moeten uitmonden in een internationaal jongerenkongres in Manilla, hoofdstad van de Filipijnen.

Om tien uur 's morgens werd er gestart met verschillende werkgroepen. Deze groepjes vormden de leidraad voor het verdere verloop van de dag. Alle soorten van onrecht dat jongeren wordt aangedaan kwamen aan bod. Meestal is het de onhoudbare sociale situatie die jongeren kwetsbaar maakt en hen in de armen van uitbuiters drijft. Met andere woorden: het zijn jongeren aan de rand van de maatschappij die het meeste kans maken om in de prostitutie terecht te komen, verkocht te worden als slaaf of als kinderporno-akteur.

In de werkgroep 'Jongeren op de vlucht' vertelden een Kosovaar, een Rwandese, een Koerd en een Sikh over hun ervaringen als minderjarige vluchteling in België. Allen waren ze levensbedreigende situaties in hun land ontvlucht. Dikwijls blijkt dat echter geen reden te zijn om aanvaard te worden als kandidaat-vluchteling. Alleen het Rwandese meisje maakt een kans om hier te mogen verblijven. De anderen zitten in de paradoxale situatie dat de Belgische staat hen niet zo maar kan uitwij-

(foto Reinout Depoorter)

zen (internationale richtlijn), maar dat ze ondertussen wel illegaal zijn. Als ze niet op straat terechtkomen, worden ze in gesloten opvangcentra gestoken. In de werkgroep werd er dikwijls de nadruk op gelegd dat de Belgische staat dagelijks een vijftal jongeren het land uitwijst, alleen, zonder ouders en zonder papieren. Een medewerker van vzw 't Huis Aalst: "Wanneer jonge vluchtelingen door de politie of Rijkswacht worden opgepakt, is het de Dienst Vreemdelingenzaken die beslist over hun verdere lot. Het gebeurt dat ordehandhavers dan te horen krijgen: als ze oud genoeg zijn om naar hier te komen, zijn ze ook oud genoeg om zelf terug te keren". Momenteel verblijven er in België zo'n 1500 jonge asielzoekers. Een groot probleem volgens de jongeren zelf is het grote tekort aan opvangtehuizen. De meesten van hen leven op straat.

Tijdens de middag was er tijd voor de deelnemers om wat te praten met de aanwezige randjongeren. Er werd wel verzocht al te gevoelige vragen over misbruik en dergelijke achterwege te laten. Centrale plek voor de koffieklats was de kantine van de SHH. Een sociale werker vertelde over zijn werk in de Genkse wijk Sledderlo, een projectwijk uit de jaren zeventig die men vanuit de overheid helemaal heeft laten

verloederen. Nu wonen er bijna alleen nog kansarmen en veel migranten. De overheid blijft nalaten om in deze wijk te investeren. Voor het sociale opbouwwerk dat deze jongeman verricht, krijgt hij elk jaar minder overheidsteun. Over het algemeen was dat een veelgehoorde klacht: te weinig of geen geld.

Na de middag werd er door de deelnemers in dezelfde werkgroepen verder gewerkt. Het was een beetje de bedoeling dat de jongeren concrete voorstellen of oplossingen zouden naar voor brengen en de discussie aangaan met aanwezige beleidsverantwoordelijken. In de werkgroep 'Jongeren, werkgelegenheid en scholing' namen jongeren uit Antwerpen (Luchtbal), Maasmechelen (Cité) en leden van migrantenjeugdhuis Roeszie (Mechelen) het woord. De school blijkt nog steeds een van de grootste bronnen van frustraties en gemiste kansen te zijn voor randjongeren, gekleurd of niet gekleurd. De school luistert niet naar hun problemen, houdt te erg vast aan een autoritaire structuur, de lessen zijn saai en de leerkrachten zijn niet gemotiveerd. Gevraagd naar oplossingen bleek dat men vooral wil dat leraren zich herscholen. "Ze kennen ons niet, ze denken dat we allemaal kraapul zijn." Volgens een lerarens in opleiding komt dat doordat leraren nog altijd opgeleid worden vanuit een middenklasse-ideaal. "Als ze dan terechtkomen in een klas met veel migranten, drugsverslaafden of zelfs gewoon arbeiderskinderen, weten ze niet hoe te reageren en klappen ze dicht." Andere gevoelige punten blijven werkloosheid, de politie en ook de hoge drempel van de traditionele jeugdbewegingen.

Veel schrijnende verhalen maar ook optimisme: muziek maakt veel goed. Voor jongeren uit de getto's is het hun enige wapen en een bron van hoop. Een groep jongeren uit Centrum-West in Brussel, twee Maasmechelse rappers (Magic), een franstalig duo en een onontdekt crooner-talent deden hun ding op het podium. Voor deze jongeren betekent die positieve aan-

(foto Reinout Depoorter)

dacht de ontdekking ze dat ze ook iets kunnen.

De dag werd afgesloten met vier korte toespraken van beleidsverantwoordelijken: Mieke Vogels, Nicole Marechal, Ankie Vandekerckhove en Jacques Duriaux. In de persmap stond aangekondigd dat een uur was voorzien voor dit afsluitend gedeelte, maar uiteindelijk kreeg elke spreker welgeteld drie zinnen de tijd om zijn gedacht te zeggen over de dag en wat men er verder mee wilde doen. Allemaal beloofden ze rekening te houden met de wensen en eisen van de jongeren. Toch maar even gaan vragen aan Mieke Vogels of er misschien al concreet middelen zijn voorzien om haar nieuwe beleid te ondersteunen. Vogels: "Voor jeugdbescherming, gevangnissen en gesloten instellingen kunnen we nu al zeggen dat er meer geld wordt vrijgemaakt. Maar ik moet eerst al die voorstellen en klachten eens goed bestuderen. We kunnen toch niet zo maar geld in het rond gaan strooien?"

Dries Gilles

(foto Reinout Depoorter)

Inbraken

volg van p. 1

den. Nergens werden CD's of ander materiaal meegenomen, behalve dan de video van Farma. Dit doet vermoeden dat de inbrekers haast hadden. Ook werd bij iedere kring vastgesteld dat men zonder al te veel moeite zijn weg door het gebouw heeft gevonden. Een ander feit dat hierop wijst, is dat er nergens rommel werd geschapen; overal werd het geld gevonden op een blijkbaar vrij efficiënte wijze. De inbraken

vinden altijd op een weekendnacht plaats en men dringt steeds binnen via een achterraam. De aanpak van de sigarettenauto-maat bij Letteren en Farma was identiek. Bij Rechten en Medica werd deze dan weer onaangeeroerd gelaten. De buit voor vier inbraken samen is allicht minder dan tweehonderdduizend frank. Het is nog altijd niet zeker dat één en dezelfde persoon of personen achter deze inbraken zitten. Wat wel zeker is, is dat dat er een wekelijkse regemaat in de misdaden zit, het lijkt dan ook aangewezen dat de Fakbars die nog gevrijwaard zijn gebleven hun voorzorgen nemen.

Yves Dejaeghere

SPECIALAAL...

**KOTNET
UPC**

INTERNET VIA DE KABEL.

“Eén man is hier de baas en die zit in mijn stoel”

De reorganisatie van het politiewezen is een abstract kluwen van wetsartikelen en koninklijke besluiten. Om een coherent inzicht te krijgen in deze materie, was het aangewezen om met iemand uit de politiesector zelf te gaan praten. Niemand leek geschikter dan de Leuvense hoofdkommissaris én korpschef Hugo Michiels, die nu na een carrière bij de rijkswacht de touwtjes van de Leuvense politie stevig in handen houdt.

Veto: Wordt er bij de vorming van jonge politieagenten en rijkswachters al rekening gehouden met de op til zijnde hervormingen?

Michiels: «De vorming van jonge agenten evolueert sowieso mee met de tijd. We moeten eerlijk toegeven dat de opleiding van nieuwe agenten lange tijd op een laag pitje heeft gestaan. Nog niet zo lang geleden was het voornaamste examen van een politie-agent het passen van zijn uniform. Nu is er kwa inhoud niet veel verschil meer tussen de twee opleidingen. In de beide scholen leert men processen-verbaal op te stellen, leert men de wegwijzer en het strafwetboek. De achterstand die er aanvankelijk bij de politie was, is volledig wegwerkt. Maar nu moet men inderdaad naar één politie-school evolueren, wat betekent dat men het beste uit de twee basisopleidingen moet combineren. Zo zal dan in de toekomst één van mijn *matras* gevraagd kunnen worden om de verkeerspost van de rijkswacht in Bertem bij te staan.»

Veto: Nu behoren toekomstige rijkswachtcommandanten tot de criminologiestudenten. Welke politie-ambtenaren gaan er in de toekomst de universiteitsbanken bevolken?

Michiels: «Iedereen die officier wil worden, zal een licentiaatsdiploma in de criminologie moeten behalen. De rijkswacht-officieren zijn steeds universitair geweest. De gemeentepolitie komt echter altijd een jaar of tien jaar te laat. Nu zijn de jonge politie-officieren allemaal universitair geschoolden maar de ouderen niet. Men zal natuurlijk een onderscheid maken tussen de korpschefs die een universitair diploma hebben en diegenen die dat niet hebben. De eerste groep zal kunnen concurreren met de rijkswachtcommandanten, de tweede groep bestaat uit diegenen die politiek benoemd geweest zijn en die krijgen het nu wat moeilijker. Er is ook een groot verschil tussen officier zijn in een korps als Leuven en officier zijn in Erps-Kwerps. In een korps als Leuven heeft men 230 agenten en binnenkort waarschijnlijk 300. Men hoeft er daarentegen geen tekeningetje bij te maken dat mijn *dispatcher* reeds kommissaris van Erps-Kwerps zou kunnen zijn.»

Boutersem

Veto: Bestaat er bij een kommissaris van een kleinere gemeente dan grotere angst voor de hervormingen dan bij een jonge politie-agent in een stad?

Michiels: «De invulling van de posten zal evidentier zijn in de grotere korpsen dan in de kleinere korpsen. In Leuven is de situatie heel eenvoudig: er staat één man aan het hoofd van 230 agenten en die éne man is de persoon die in mijn stoel zit. De overigen weten perfect wat hen te doen staat. Hier is er maar één baas, dat is de korpschef. In die kleine gemeenten heb je echter allemaal korpschefs. Als er door de hervormingen een vijftal gemeenten samenvallen, heb je vijf korpschefs. Wordt één van die vijf dan korpschef of komt er van elders nog iemand anders? Zij moeten dus leren samenwerken en bovendien moet nu één persoon de korpschef worden.»

Veto: Was er bij de politie nood aan de hervormingen? En wat was dan het grootste probleem?

Michiels: «Er ging iets gebeuren, dat wist iedereen. Octopus was een versnelling van

(foto Pieter Van der Aa)

iets dat in het verschieft lag. Het belangrijkste probleem was dat er enorm veel tijd moest gestoken worden in de coördinatie tussen de verschillende korpskulturen. Hoe moest je een gemeenschappelijke actie op poten zetten met drie andere gemeentes? Dat was telkens een samenwerking van vier kommissarissen. Nu zal ik kunnen zeggen: “die doet het”, en daarmee is de discussie afgelopen. Dat betekent echter niet dat die kulturen van de ene dag op de andere zullen verdwijnen. Ook was het belangrijk dat er één specifieke opleiding zou komen. Dan is het immers gedaan met opmerkingen als “ik ben schoner of beter dan u”.

Veto: «De nieuwe minister van Binnenlandse Zaken, Antoine Duquesne, heeft onlangs een aantal werkgroepen opgericht die de besluiten

van de vorige minister teniet kunnen doen. Waarom moet er opnieuw overenkomsten? van de bestaande overeenkomsten?»

Michiels: «Ik weet niet of de huidige werkgroepen zo sterk indruisen tegen het vorige regeringsbeleid. Het Octopus-akkoord wordt niet in vraag gesteld maar wel de wijze waarop het ingevuld wordt. Octopus is reeds verzilverd in een wet, maar bij zo’n wet horen een heel pak koninklijke besluiten. Een van de problemen is de situatie met de interpolitiezones. Wat gaat nu de politiezone Leuven worden? Komen daar Bierbeek en Oud-Heverlee bij? Komt daar ook nog Boutersem bij? Of komt er helemaal niets bij? Ik probeer hier niet in het gevecht te komen bij de nieuwe minister, maar ik denk dat die man een realistische visie heeft. Men had voorheen gezegd dat men op 1 april 2001 wilde starten met de hervormingen. Maar de huidige minister geeft ons nog eens negen maanden extra. In april moeten alle koninklijke besluiten bekend zijn, maar daarna krijgen we nog negen maanden om te bevallen.»

Veto: En de gevone Leuvense politiemann stelt zich bij de hervormingen geen vragen?

Michiels: «Mijn mannen voelen zich in het algemeen safe. De Leuvense agent zal in het lokaal korps van Leuven kunnen blijven. En of de interventies nu in een Ford met een blauwe streep of in een Volkswagen met een groene streep gebeuren, daar liggen die mannen niet wakker van. Wat zij belangrijk vinden, is de financiële kant van de zaak. Hun bezorgdheid bestaat erin dat hun loon niet verslechtert en dat dat nieuwe groene uniform en die nieuwe purperen schoenen toch door de overheid betaald worden.»

Kuisen

Veto: Zullen rijkswachters dan in de toekomst het verkeer gaan regelen?

Michiels: «Ja, dat kan. Ik denk niet dat de rijkswacht zo gelukkig is met de reorganisatie. Maar als er federale motieven zijn, zoals bijvoorbeeld Euro 2000, zullen die hoe dan ook voorrang krijgen. Anderzijds worden de lokale fenomenen teveel onderschat op federaal nivo. Mensen in Leuven liggen niet wakker van carjacking in Antwerpen. De Leuvenaars liggen wakker van fietsendiefstallen, het studentenlawaai en de verkrotting in bepaalde buurten. De rijkswacht is vooral bevreesd dat zij de klusjes moet opkuisen. Zij heeft echter een verkeerd begrip van wat een wijkagent allemaal doet. Die doet heus wel meer dan het verdelven van de politiebrieven. Hij houdt zich ook bezig met slachtofferhulp, milieudelicten, werk in de gemeenschapsbuurten... Er is ook een wijkagente voor de studenten in Heverlee. Mocht het overigens financieel mogelijk zijn dan wordt het aantal wijk-agenten voor de studenten in de toekomst vergroot.»

Veto: Wat is momenteel de relatie tussen de studenten en de politie van de stad Leuven?

Michiels: «Met de universiteit is er een maandelijks samenkomst. De studenten zitten in de meeste commissies waar hun belangen worden besproken. De grootste moeilijkheid is echter: hoe krijg ik de informatie doorgesijpeld? De studentenpopulatie is immers apart. Met die groepen van tien mensen kan je wel praten, maar eer men daarna die 25.000 anderen bereikt... Bovendien verdwijnen de meesten in het weekend en wisselt die groep studenten om de vier, vijf jaar.»

Veto: Eigenlijk hebt u er meer belang bij om de senioren te dienen dan de studenten. De studenten kiezen de gemeenteraad van Leuven niet, de senioren wel.

Michiels: «Als politie-agent ga ik daar niet van uit. Je moet niet overal politiek in zien. Alle aanwervingen die nu bij de politie gebeuren, zijn compleet gedepoliteerd. Bovendien moet je een onderscheid maken tussen de strikte politiek en het lokale beleid. De burgemeester is strikt politiek het hoofd van de gemeentepolitie maar moet zich niet met het lokale politiebeleid dat snelle fietsers in de voetgangerszone van het stadscentrum probeert in te tomen. De student is trouwens ook op strikt politiek vlak een deel van de stad.»

Veto: U sprak van cultuurverschillen tussen de korpsen, maar die zijn er waarschijnlijk ook tussen politie-agenten en rijkswachters. Wat is nu het grote verschil tussen een flik en een rijkswachter?

Michiels: «Een rijkswachter denkt prioritaire in functie van de belangen van de staat. De Leuvense agent zit enkel Leuven. De agent staat dicht bij de bevolking, maar loopt op die manier ook makkelijker met oogkleppen rond. Anderzijds heerst er bij de gemeentepolitie minder hiërarchie en discipline. De rijkswacht is nog niet helemaal los van haar oude militaire structuren. Ze werkt eraan, maar het blijft er nog altijd in zitten. Anderzijds moet in de gemeentepolitie die oude politieke beïnvloeding nu eindelijk maar eens verdwijnen.»

Diederik Vandendriessche
Nikolas Cloet

DE UITVOERING VAN HET OCTOPUS AKKOORD ZORGT VOOR PRAKTISCHE PROBLEMEN

Waarom Veto spelt zoals het spelt

Sommige lezers ergeren zich wel eens aan de eigenzinnige spelingspolitiek die Veto erop na houdt. Ze krijgen de kriebels wanneer ze 'sirkus' of 'sjokola' zien staan en vragen zich af waar dat in godsnaam goed voor is. Om daarop een antwoord te kunnen geven, is het nodig om de voorgeschiedenis te kennen van de laatste spellingshervorming.

Spelling is schrifttaal, het is een kode waarin de gesproken taal wordt vastgelegd. De spelling van een taal balanseert altijd tussen twee uitersten. Aan de ene kant is er de schrifttaal die zelden wijzigt en waarin men de wortels van de Latijnse en Griekse stammen herkenbaar laat. Het Frans en het Engels hebben een dergelijke schrifttaal. Deze talen zijn moeilijk aan te leren omdat je meer uitzonderingen dan regels hebt. Je moet bijna de schrijfwijze van elk woord afzonderlijk van buiten leren. Aan de andere kant van het spectrum heb je de schrifttalen die spellen 'zoals je spreekt'. Zij proberen de lezer een zo consistent mogelijk systeem aan te bieden waarin woorden gespeld worden volgens vaste regels en er weinig uitzonderingen zijn. Het Spaans is een taal die eerder die kant opgaat.

Bij de spellingshervorming in het begin van deze eeuw en die uit 1954, maakte het Nederlands een evolutie door in de richting van een consequente taal zoals het Spaans. In de negentiende eeuw zat er nog helemaal geen lijn in de Nederlandse schrifttaal zodat spellen toen echt een kunst voor de happy few was. Maar ook na de publicatie van het Groene Boekje van 1954 bleven er problemen zoals de tussen-n of -s en de diakritische tekens (koppelteken, apostrof, trema). Het meest in het oog springend echter was de spelling van bastaardwoorden.

Een bastaardwoord is een woord dat aan een vreemde taal ontleend is maar dat zich enigzins aan het Nederlands heeft aangepast. Konversatie is een voorbeeld van een bastaardwoord: het Nederlands heeft 'conversation' overgenomen en er een Nederlandse uitspraak en uitgang aan gegeven. Of 'chatten': het Engelse 'to chat' kreeg een Nederlandse uitgang en vervoeving. Over de vraag hoe deze categorie van woorden precies moet gespeld worden, gaf het Groene Boekje van 1954 geen uitsluitend. Integendeel,

men gaf een voorkeurspelling aan maar liet

eveneens de mogelijkheid van de toegelaten spelling open. Chaos alom want de één gebruikte de voorkeurspelling en een ander de toegelaten. Bovendien zat er geen lijn in de spelling van verwante woorden. Zo had je naast de voorkeurspelling kopie de voorkeurspelling fotocopie, akkoord naast accorderen, tekst naast context, enzovoort.

Konsequente

Om dergelijke onzin met wortel en tak uit te roeien werd in 1990 door de Nederlandse Taalunie een commissie opgericht onder leiding van toenmalig professor — nu emeritus — van de KU Leuven, Guido Geerts. De commissie-Geerts zette zich vier jaar lang in om aan de gestelde eisen van een consequente spelling te voldoen. Op het ogenblik dat ze met haar voorstellen naar buiten wilde komen, gebeurde er iets waarin ons landje sterk is geworden: een perslede. De Standaard blokkeerde dat men voortaan 'sjampanje' in plaats van 'champagne' zou moeten schrijven. Niet alleen was dat stemmingmakerij tegen de nieuwe spelling, het was ook nog eens een foutief voorbeeld. De schrijfwijze 'champagne' blijft volgens de spelling-Geerts behouden omdat het een vreemd woord is.

Het artikel in De Standaard mist zijn uitwerking niet. De publieke opinie verwerpt de nieuwe spelling nog voor ze ze onder ogen gekregen heeft. De verantwoordelijke politici vrezden voor stemmenverlies en fluiten de commissie-Geerts terug. Een nieuwe Taaladviescommissie wordt aangesteld en de opdracht wordt geherformuleerd. Het doel is niet langer een consequente spelling maar een spelling die de massa koest houdt. De ministers hebben ook enkele persoonlijke verzoekjes: maneschijn en koninginnedag moeten zonder tussen-n. De Taaladviescommissie krijgt voor haar werk welgeteld drie maanden. Het resultaat is naventant.

Aanvulling

Het verwerpen van de spelling-Geerts gebeurde op irrationele gronden. Dit is niet zo verwonderlijk aangezien mensen zich gemakkelijk vereenzelvigen met een taal en een spelling. Een inbreuk op die spelling wordt dan ook aanvoeld als een aanval op de eigen identiteit. Toch is de spelling-Geerts in feite niets meer dan een aanvulling op de spelling van 1954. Toen werd immers beslist om bijvoorbeeld de s-klank aan het begin van een woord met een 's' weer te geven. Voor 1954 schreef men 'cigaar', erna 'sigaar'. Helaas vergat men een aantal woorden zodat we bijvoorbeeld in de officiële spelling nog steeds 'cirkel' schrijven. Ook in 1954 werd overigens al furieus gereageerd op enkele wijzigingen. De omspelling van 'rhythme' tot 'ritme' veroorzaakte heel wat kommotie. Tegenstanders schermden met emotionele argumenten en bepleitten dat het woordbeeld van 'rhythme' zoveel mooier en eleganter was en dat de etimologische afkomst — het Latijnse rhythmus — tenminste duidelijk was. Dit voorbeeld toont treffend aan dat een redenering gebaseerd op dergelijke argumenten niet lang blijft nazinderen. Wie maalt er tegenwoordig nog om dat we 'ritme' schrijven? Integendeel, deze schrijfwijze is veel gemakkelijker.

Het gemak van een spelling is van niet te onderschatten belang. Het laat toe dat een zo groot mogelijk deel van de bevolking de schrifttaal machtig wordt. Wie had immers geen moeite met de spelling 'rhythme'? De mensen die Latijn gestudeerd hadden. Etimologische spelling is dus noch min noch meer een elitaire spelling. Een consequente spelling daarentegen draagt bij aan de democrati-

sering van het onderwijs. Iedereen kent wel mensen die niet korrekt kunnen spellen. Dat aantal zal zeker dalen wanneer zij zich kunnen baseren op consequente regels. Nu kan men op de vraag waarom je 'clerus' schrijft maar 'klerikaal', 'vakantie' maar 'vacant', alleen maar antwoorden: daarom.

De huidige officiële spelling heeft — naast enkele verdiensten zoals het gelijk-schakelen van bijvoorbeeld Oost-Vlaanderen en Oost-Vlaams (voorheen Oostvlaams) — vooral tekortkomingen. De aangehaalde ondoorzichtige spelling van de bastaardwoorden is er slechts één van. De regels voor de tussen-n zitten vol gaten, net als die voor hoofdlettergebruik, het splitsen van woorden, het plaatsen van accenten en ga zo maar door. De lijst is indrukwekkend lang. De grootste aberratie waarom dit geleid heeft, is het naast elkaar bestaan van een tiental spellingen. Er is de spelling volgens de Woordenlijst van het Groene Boekje van 1994 maar die verschilt al van de Leidraad van het Groene Boekje. Daarnaast is er de lichtjes afwijkende spelling van Van Dale en die van de concurrenten van het Groene Boekje, zijnde De Nieuwe Spellingsgids en de Schrijfwijzer. Verder zijn er nog een vijftal spellingsvarianten zoals die van sommige kranten. Ze wijken wel niet veel af maar toch op sommige punten. Probeer dan nog maar eens korrekt te spellen.

Eksperiment

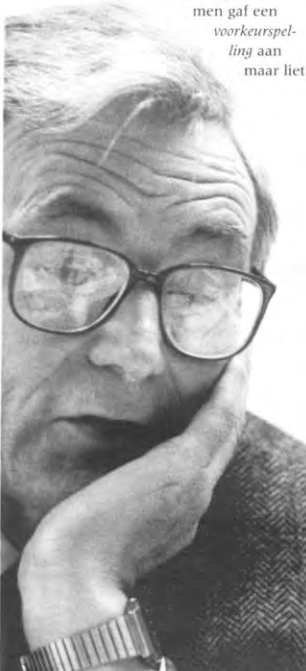
Is het in het licht van al deze varianten wel opportuun om nog een andere spelling te hanteren? En is de spelling-Geerts dan zoveel beter? Het antwoord is een genuanceerd maar duidelijk ja. Het blijft jammer dat een spelling waar vier jaar aan gesleu-

teld is, werd afgewezen op basis van argumenten die niets met de spelling zelf te maken hebben. Vergelijken met de huidige officiële spelling, is de spelling-Geerts een toonbeeld van consistentie. De regels zijn beperkt en eenduidig en dus gemakkelijk te leren. Het is dan ook een zeer democratische spelling. Natuurlijk vergt ze enige aanpassing omdat men de huidige spelling gewoon is. Maar gewenning is gauw vergeten en is zeker geen reden om ettelijke generaties scholieren te veroordelen tot het onder de knie krijgen van iets wat hen boven het hoofd dreigt te groeien. Tenslotte zou een overgang naar de spelling-Geerts nu ook weer geen gigantische ommekeer met zich meebrengen. Slechts een handjevol woorden per pagina worden anders gespeld.

Veto heeft al het verwijt gekregen oerconservatief te zijn omdat het zich niet bij de nieuwe spelling wil neerleggen. En wat binnen enkele jaren wanneer die nieuwe spelling helemaal ingeburgerd is? De persoon die het best geplaast is om hierop te antwoorden is de 'ontwerper' zelf. Guido Geerts: "Ik ben bang dat we voor een hele tijd vertrokken zijn met de nieuwe spelling, al blijft er een uitweg open. In 2005 zou de Taalunie een herziene Woordenlijst publiceren. Vermoedelijk zal daar de discussie opnieuw kunnen geopend worden." Veto zou dan juist wel eens hypermodern kunnen blijken. Geerts: "Onze spellingsvoorstellen zijn nooit aan de praktijk getoetst. Men had een experiment moeten doen om te zien hoe mensen op de spelling reageren. Taalkundigen kunnen wel voor of tegen zijn maar het is ook de man in de straat die de spelling moet gebruiken. Vindt de modale lezer de spelling echt moeilijk leesbaar? Daar gaat het uiteindelijk om en in die zin is wat Veto doet een zeer interessant experiment."

Peter Mangelschots

Het departement communicatiewetenschappen heeft de belofte gedaan een onderzoek van de Veto-lezer (o.a. zijn reactie op de spelling) op te nemen in de lijst met testonderwerpen.

...AANBOD!

Ons aanbod

Je neemt een jaarabonnement op Kotnet van UPC. Je surft dus het hele jaar, maar betaalt slechts voor 9 academiemaanden, want je krijgt er 3 vakantiemaanden gratis bij. Kortom grenzeloos surfen het hele jaar door voor slechts 750 BEF/maand. Huur van de modem inbegrepen! Nul frank communicatiekosten en je zit 24 uur op 24 on line.

9 MAANDEN 750 BEF
+
3 VAKANTIEMAANDEN GRATIS

Waar vind je ons?

Overall. We zijn aanwezig op elke campus, bij evenementen van studenten, op dopen en fuiven. Let op de kotnetstand van UPC. Heb je nu reeds vragen of wens je meer informatie? Bel ons op 070/233 495 of kom langs bij UPC Tiensevest 58 - 3000 Leuven.

INTERNET VIA DE KABEL.

“De dood wordt steeds verder weggeschoven”

Inge Bossuyt is geen theoreticus, ethicus of politicus. Zij is een palliatief verpleegkundige en wordt in haar werksituatie gekonfronteerd met patiënten die hun einde zien naderen. Zij pleit ervoor de palliatieve zorg te optimaliseren voor men eutanase legaliseert. De huidige voorstellen rond eutanase gaan volgens haar voorbij aan fundamentele, maatschappelijke problemen.

Veto: Welke procedure hanteert Gasthuisberg wanneer een patiënt vraagt om te sterven?

Inge Bossuyt: «Dat wordt eerst voorgelegd aan de etische commissie van het ziekenhuis waarin artsen en verpleegkundigen zitten. Vervolgens wordt het palliatief support team erbij geroepen. Wij gaan met de patiënt praten om te horen waarom hij die vraag heeft gesteld. Dit ziekenhuis gaat niet in op verzoeken van actieve levensbeëindiging maar we nemen de vraag wel ernstig.»

«Vaak zijn de grootste klachten dat men niet meer uit bed geraakt en doorligwonden heeft. Dan probeer je daarop in te spelen. Je vraagt die persoon om ons de kans te geven te helpen. Een voorbeeld daarvan is gekontroleerde sedatie. Dat is het in slaap houden van een patiënt met medicatie. Bij het stopzetten van de medicatie wordt de patiënt terug wakker, één keer per dag. Maar voor mensen die om actieve eutanase vragen, is dit niet de oplossing.

Veto: En als een patiënt volhardt?

Inge: «Ik heb als verpleegkundige gekozen om zorg te dragen voor mensen, niet om hen te doen sterven. Je wordt tot nadenken aangezet over gevoelens rond leven en dood. Vaak zijn het patiënten waarmee je een vertrouwensband hebt opgebouwd. Ze zijn ervan overtuigd dat ze op je kunnen rekenen om een oplossing te vinden. Misschien hopen ze stilletjes dat dat niet het spuitje is. Als patiënten echt volhardten dan gaan ze meestal naar een ander ziekenhuis.»

Veto: Hoe evalueert u de huidige wetsvoorstellen rond eutanase?

Inge: «In onze huidige maatschappij wordt gezond-zijn en mooi-zijn overgewaardeerd. Van personen die niet aan die waarden beantwoorden, vragen we ons af of hun leven

nog de moeite waard is. Als wij er reeds zo over denken, hoe kunnen we hen er dan van overtuigen dat ze geen last zijn, dat hun leven nog waardevol is. Ik vrees dat het wettelijk mogelijk maken van eutanase kan leiden tot het induceren van een plichtsgevoel om de anderen niet tot last te zijn. Dat uit zich ook in het eisen om therapie, behandeling, tot ze zien dat het niet meer gaat, en dan eisen ze de dood. Wij moeten alles onder controle hebben, en regelen wat er gebeurt. Op het moment dat dat niet meer gaat, stapt men eruit. Mensen schuiven de vraag rond leven en dood steeds verder van zich weg. In ziekenhuizen moet er daarom veel meer aandacht gaan naar begeleiding van personeel om in te gaan op die onmacht, die spirituele pijn die patiënten hebben. Als iemand zegt dat hij het niet meer kan houden, dan is het onze taak om die persoon te ondersteunen.»

«Je hebt afdelingen waar er verschillende patiënten per dag overlijden. Je moet daarmee kunnen omgaan. Die verpleegkundigen krijgen nog altijd te weinig on-

dersteuning. Ze gaan dadelijk na het overlijden gewoon een andere kamer binnen. Dat ligt niet aan het ziekenhuis, maar aan de cultuur van omgaan met de dood.»

Veto: Wat is het specifieke aan palliatieve zorg?

Inge: «Palliatieve zorg is een totaalzorg voor patiënten en familie, op psychisch, sociaal en spiritueel vlak. Verschil met kuratieve zorg is dat er geen actieve behandeling meer gebeurt. De zorgen zijn vooral op comfort en pijncontrole gericht. Je probeert in te gaan op de problemen van een patiënt die weet dat hij weldra zal sterven. Hier in het ziekenhuis, gaat men het leven niet proberen te rekken. We gaan voeding en vochtname albouwen, en de nodige medicatie geven opdat de patiënt niet lijdt. Doorligwonden genezen bijvoorbeeld niet meer bij terminale patiënten. Die moet je gewoon iedere dag verzorgen.»

«Een andere belangrijke taak is de communicatie verzorgen tussen de patiënt en zijn familie. Als verpleegkundige is het van belang om de cultuur van de familie te respecteren, te kijken hoe mensen vroeger

met elkaar omgingen en daar op inspelen. Mensen die nooit tegen elkaar gesproken hebben, moet je niet verplichten om dat nu wel te doen. Je moet ook gesprekken open-trekken en mensen dichter bij elkaar brengen. Als er eenmaal over gesproken is, leeft men verder naar het einde toe. Soms is het gemakkelijker om dingen bespreekbaar te maken tegen een professionele vreemde. Maar we nemen niet de plaats in van de familie.»

Veto: Kan je je privéleven nog scheiden van je werk?

Inge: «Het wordt als negatief gezien als je je werk mee naar huis neemt. Ik vind het heel frustrerend wanneer ik zie dat mensen hun laatste dagen doorbrengen in pijn, als dat beter kon. Van alle-patiënten draag je een stukje mee. Die contacten zijn ook heel intens. Voor mij is dat ook een bron van leven. Daarom zie ik dat altijd niet zo negatief. Door met leven en dood bezig te zijn, relatieveer je ook een stuk.»

Bart De Schrijver

Wetsvoorstellen eutanase en pijnbestrijding

De grens is vaag

Wat eutanase tot op heden verboden is, belet niet dat in de praktijk toch plaatsvindt. De Belgische politiek werd langzaam wakker. Na het VLD-wetsvoorstel van elf oktober lanceerde de ene partij na de andere haar pleidooi over deze kwestie. Vanuit academische hoek werden echter een aantal juridische leemtes in het debat aangekaart.

De feiten liegen er niet om. Alhoewel actieve eutanase in België verboden is, gaan sommige artsen in de praktijk over tot de levensbeëindiging op verzoek van hun patiënt. Zes artsen op tien in de Belgische intensieve afdelingen geven toe dat ze wel eens eutanase pleegden. Dat blijkt uit een anonieme enquête verricht door professor Vincent van de ULB. Meer dan acht artsen op tien legden al eens een beademingsmachine stil. De overheid kon niet langer meer aan de realiteit voorbij gaan. Een Raadgevend Comité voor Bio-ethiek werd ingericht om advies te geven aan de voorzitters van Kamer en Senaat over de wenselijkheid van een wettelijke regeling van levensbeëindiging op verzoek van ongeneeslijk zieke personen.

Het Comité heeft zijn bespreking beperkt tot de gevallen waarin de patiënt zich in een 'uitzichtloze situatie' bevindt en de levensbeëindiging door een arts wordt gesteld. Pijnbestrijding met mogelijk levensbekortend gevolg en het nalaten of staken van een medisch zinloze

handeling worden niet beschouwd als eutanase. Op 22 februari 1999 heeft het Raadgevend Comité een advies betreffende het levensbeëindigend handelen bij wilsonbekwamen goedgekeurd als vervolg op een vorig advies over de wenselijkheid van een wettelijke regeling van eutanase.

Beide adviezen zijn een bundeling van verschillende voorstellen. Een eerste voorstel wil een wetswijziging zodat eutanase niet langer strafbaar is. Het steunt op de idee dat in een democratische samenleving de wet geen daad mag verbieden die geen gevaar voor een ander inhoudt. Een tweede voorstel steunt een a posteriori procedurele regulering van eutanase, waartoe beslist wordt door arts en patiënt. Dit sluit aan bij het Nederlands systeem. Symbools wordt de verbodsbepaling van eutanase in de strafwet behouden, terwijl de voorwaarden worden bepaald waaronder de arts de 'noedtoestand' kan doen gelden. Belangrijk is wel dat eutanase enkel een zaak is tussen patiënt en arts.

Baken

De voorstanders van het derde voorstel handhaven ook het beginsel van wettelijk verbod van eutanase. Wel mag het eutanasevraagstuk niet worden weggehaald uit de ruimere context van problemen: het hele domein van de medische besluitvorming bij het naderende levenseinde en de verzorgingscultuur ten behoeve van terminale patiënten. Daarom zou er een voorafgaande controle moeten plaatsvinden, bijvoorbeeld door een etische commissie binnen het ziekenhuis.

Een laatste voorstel streeft naar het behoud zonder meer van het wettelijk verbod van eutanase. Wettelijke en medische instellingen moeten blijven voorrang geven aan het recht op leven.

Het duurde niet lang of de partijen sprongen op één van deze voorstellen. De Vlaamse Liberalen dienden op maandag elf oktober een wetsvoorstel in dat een wettelijk kader voor eutanase moet scheppen. Hun uitgangspunt sluit aan bij het tweede voorstel van het Raadgevend Comité: 'vrije keuze'. Als het VLD-voorstel wet zou worden zal eutanase niet langer strafbaar zijn als de patiënt een 'welovervragen vraag' aan de dokter stelt. Daarnaast stipuleert het wetsvoorstel een aantal zorgvuldigheidsvereisten die door de arts nageleefd moeten worden. Het moet vaststaan dat de patiënt zich in een terminale fase bevindt en hij

moet volledig geïnformeerd zijn door de arts. Bovendien moeten patiënt en arts ervan overtuigd zijn dat er geen redelijke andere oplossing mogelijk is.

De adviezen en voorstellen die nu geformuleerd zijn, laten heel wat vragen onbeantwoord. Naast eutanase en levensbeëindiging zonder verzoek, zijn er nog andere levensbekortende beslissingen waar bij artsen betrokken zijn: het stopzetten van een medisch zinloze behandeling, pijnbestrijding met levensbekortend gevolg en de weigering van een levensreddende behandeling. Nergens wordt duidelijk aangegeven hoe eutanase en pijnbestrijding met levensbekortend gevolg van elkaar kunnen worden afgebakend. Uit empirisch onderzoek in Nederland, blijkt dat juist deze handelingen in de praktijk veel frequenter voorkomen dan eutanase.

Gezien de onderlinge verwisselbaarheid tussen pijnbestrijding en eutanase, bieden de huidige voorstellen geen heldere waarborgen. Professor Herman Nys van het Centrum voor Biomedische Ethiek en Recht van de KU Leuven vindt dat de voorstellen onvoldoende aandacht schenken aan de controle over de verschillende toegangen tot eutanase. Nys: «De melding aan de procureur des konings is onvoldoende. Ook de artsen die niet melden, moet je kunnen controleren. Het volstaat niet te bepalen onder welke voorwaarden eutanase toegelaten is, je moet ook een sluitend controle-systeem ontwerpen. Bovendien moet je de arts motiveren om mee te werken, en hem niet afdreigen door hem te confronteren met het parket.»

Bart De Schrijver

(foto Tim Bamps)

Het etische luik van het eutanasiëdebat

De wil van het individu tegenover de belangen van de gemeenschap

Stervensverkortung, levensbeëindiging, hulp bij zelfdoding, goede dood,.... De diversiteit aan termen en eufemismen wijst er reeds op dat de discussie over eutanase heel kompleks is. Naast een stevig juridisch luik bevat de hele kwestie ook een zware etische komponent. Op de Leuvense filosofiefakulteit verwijst men voor het eutanasiëdebat steevast naar de theologen. Daarom trokken we naar de Gentse Blandijnberg, waar de moraalfilosoof Freddy Mortier, specialist in de medische etiek, zich reeds enkele jaren met deze problematiek bezighoudt.

Professor Mortier maakt deel uit van het Gentse centrum voor milieufilosofie en bio-ethiek. Binnen dit centrum deden Mortier en zijn ploeg een aantal empirische onderzoeken naar eutanase. De discussie in het huidige eutanasiëdebat draait volgens Mortier hoofdzakelijk om drie grote problemen: levensbeëindiging op verzoek van de patiënt (waarbij een derde de daad uitvoert), hulp bij zelfdoding (waarbij de arts middelen verstrekt aan de patiënt) en tenslotte levensbeëindiging zonder verzoek (die gewoon bestaat uit het toedienen van een dodelijk middel). Mortier deed eerst onderzoek in Hasselt en binnenkort zal hij ook gegevens verzameld hebben over het voorkomen van eutanasehandelingen in heel Vlaanderen.

Gedoogetheid

In Nederland zijn reeds twee gelijkaardige onderzoeken gevoerd. Daaruit is een wetartikel ontstaan dat 'de noodtoestand voor artsen' behandelt. Deze noodtoestand creëert een aantal uitzonderingen op het verbod van de hulp bij zelfdoding. "In Nederland gaat men vrij intelligent te werk," aldus Mortier. "Telkens er een twijfelgeval is, stelt men de arts in staat van beschuldiging en kijkt men naar de uitspraak van de rechter. Op die manier heelt men gaandeweg de gevallen kunnen aantonen die onder de wet vallen. Men heeft het probleem dus heel eksperimenteel benaderd. Men spreekt vaak over het Nederlandse gedoogetheid. Eigenlijk klopt dat niet. Eutanase is wel degelijk wettelijk in Nederland, er bestaat enkel twijfel over het al dan niet vervolgen van artsen in sommige gevallen." De Nederlanders zijn op weg naar het toelaten van eutanase, maar werken tegelijk aan het controleren van vormen die afwijken van de wet. In België is er een volstrekt verbod op eutanase, maar is er geen enkele

vorm van controle.

Onlangs werden er in België nochtans een aantal wetsvoorstellen gelanseerd rondom eutanase. De VLD en de CVP stellen voor om de huidige etische ziekenhuiscommissies te laten fungeren als toetsingscommissies. Op etisch vlak zou het installeren van zo'n commissie volgens Mortier in vele gevallen echter zijn doel missen. Een verzoek om eutanase komt immers meestal voor bij patiënten die in hun laatste levensweek zijn. Een toetsing vooraf komt dus waarschijnlijk te laat voor de patiënt, hoewel het hier om een uiterst persoonlijke en intieme ervaring gaat, waarbij de persoon in kwestie de controle wil behouden over wat er gebeurt. Met een toetsingscommissie zou de stervende niet vrij kunnen beslissen over zijn eigen dood. Mortier meent dat mensen in eerste instantie om eutanase vragen omdat zij het verlies aan waardigheid niet langer kunnen dragen en niet omdat zij de pijn niet meer aankunnen. "Er zijn natuurlijk limieten aan de zelfbeschikking, maar in dit geval is het moeilijk om in te zien wat de baten zouden zijn om een beperking te stellen aan de vrijheid van de persoon. Alleen de persoon zelf kan zeggen hoe ondraaglijk zijn lijden is. Die commissies hebben zich daar eigenlijk niet in te moeten."

De toetsing achteraf (zoals nu in Nederland gebeurt) lijkt Mortier een betere methode dan de toetsing vooraf. De huidige wetsvoorstellen beperken de taken van de commissie immers enkel tot de gevallen waarin men te maken heeft met een verzoek van de patiënt. Gevallen waarin er geen verzoek van de patiënt was, zouden zo buiten schot blijven. Nochtans gebeurt levensbeëindiging ook zonder medeweten van de patiënt, onder andere via de passieve eutanase (beter bekend als het staken van de behandeling). Onderzoek heeft uitgewezen dat bij het stopzetten van behandelingen de patiënt slechts in vijf procent van de gevallen op de hoogte is. Mortier ziet op etisch vlak echter geen verschil tussen het toedienen van een dodelijk middel en het laten sterven van patiënten door het stopzetten van behandelingen. "Ook door het toedienen van verdovende middelen wordt soms eutanase bewerkt. Maar dat valt dan technisch onder de noemer handelingen met een dubbel effect: het éne effect, namelijk pijnbestrijding, is goed en toevallig plakt daar dan ook nog een slecht neveneffect aan vast, namelijk de dood van de patiënt. Juridisch kan de arts hiervoor niet vervolgd worden, omdat hij zich steeds zal beroepen op het goede effect. Maar etisch kan men dit moeilijk scheiden van de actieve doding van de patiënt."

Zadel

Het laatste wetsvoorstel over eutanase is alkomstig van Agalev. De groenen hebben in hun voorstel geen toetsings- of etische begeleidingscommissies opgenomen maar zouden een soort contract tussen patiënt en arts willen uitwerken, in de woorden van senator Frans Lozie een 'behandelingsbeschikking'. De wil van de patiënt wordt hierbij als norm gebruikt. Eén van de grote problemen in de gezondheidszorg is echter dat de patiënt zijn wil niet kan uiten omdat hij door zijn ziekte

inkompetent is geworden. Voor Mortier is het dan ook evident dat patiënten vooraf hun wil kunnen vastleggen. Het voorstel van Agalev lijkt aan deze wilsbeschikking tegemoet te komen. Dan zou er wel een grotere responsabilisering van de patiënt moeten komen, waarbij mensen op voorhand nadenken wat er met hen moet ge-

(foto Tim Bamps)

beuren. Vaak vraagt een familielid immers om de behandeling stop te zetten zonder de wil van de patiënt zelf te kennen. Mortier: "Men zou bijvoorbeeld op voorhand een formulier kunnen invullen en zeggen waar men de grenzen van eutanase legt. Men moet echter oppassen dat men niet in een supermarkt-denken over het leven terechtkomt. Als een voorstel als dat van Agalev werkelijkheid wordt, dan moeten daar edukatieve componenten aan vastgekoppeld worden. Maar hoe meer men het einde van het leven instrumentaliseert, hoe banaler het wordt."

Truiks

Ook in de opleiding van de artsen zou er volgens Mortier meer aandacht moeten besteed worden aan het inlichten van de patiënten. Artsen weten bovendien vaak niet welke middelen het meest efficiënt zijn om een leven van een patiënt te beëindigen, wat in de praktijk wel eens rampzalige gevolgen kan hebben. Het huidige eutanasiëdebat lijkt overigens weinig in te spelen op de problemen van de artsen. In het debat wordt sterk de nadruk gelegd op de actieve levensbeëindiging van de patiënt. Deze benadering zadelt steeds een derde, namelijk de arts, met juridische problemen op.

Eutanase is voor Mortier een grondrecht van de democratische rechtsstaat. "Ik ben echter geen voorstander van frivoliteit. Je moet eutanase niet verheerlijken, maar als de pijn niet te stillen is of als men niet kan leven met het zelfbeeld van een volgslagen afhankelijkke kreupel, dan moet je

de mensen de optie geven om hun dood in eigen regie te nemen. Door hen die optie niet te geven, laat je hen eigenlijk nog een ultieme foltering ondergaan. Dit is geen uiting van de vrijheid-blijheid-gedachte waarbij het liberale egoïsme de bovenhand krijgt, maar een uiting van de wil tot zelfbeschikking."

In het etische eutanasiëdebat staan een drietal standpunten tegenover elkaar. Allereerst heb je diegenen die de zelfbeschikking centraal plaatsen en zeggen dat de autonomie boven alles komt. Men zou kunnen stellen dat Mortier tot deze groep behoort. Aan de andere kant is er de positie die niet vanuit het individu denkt, maar vanuit netwerken van individuen, vanuit gemeenschappen. De nadruk wordt niet gelegd op wat de persoon wil, maar op de betekenis van de persoon voor zijn omgeving. Het verzoek tot eutanase moet gekaderd worden in de dynamiek van een hele gemeenschap. Dit zijn de zogenaamde *communitarians*. De Leuvense professor Schotsmans behoort tot deze richting. Tussen de kommunitaristische en de individualistische etiek zit dan de etiek van het medelijden: wat telt is niet de autonomie, maar de bezorgdheid. In heel ekstreme gevallen aanvaardt men ook het verzoek tot levensbeëindiging. Mortier nuanceert de stelling dat hij louter tot de eerste groep behoort: "Het individu moet ook begrepen worden als deel van een gemeenschap. Artsen hebben een bepaalde houding tegenover de patiënt, net als de verplegers, de familieleden en de andere patiënten. Maar dat gemeenschapsgebeuren wil niet zeggen dat daar geen individuele beschikking tegenover staat."

De traditioneel kristelijke visie van de heiligheid van het leven lijkt in het debat een minder grote rol te spelen. "De kristelijke doktrine van het heilige leven is trouwens in de praktijk uitgehold, ook door de kristenen zelf," aldus nog Mortier. "In de kristelijke traditie heeft men voortdurend truiks bovengedaald om te ontsnappen aan dat radicale standpunt. De handelingen met een dubbel effect zijn bijvoorbeeld een idee van Thomas van Aquino. Ik denk dat een degelijke wetgeving een einde kan maken aan de hypokrisie. Het is nu eenmaal onmogelijk om de heiligheid van het leven in de praktijk toe te passen. Wat men — ook in katholieke ziekenhuizen — doet, is rekenen houden met de levenskwaliteit. En die levenskwaliteit moet ook meer benadrukt worden in de debatten rondom eutanase."

Diederik Vandendriessche

Pumpkin Records

Tiensestraat 205
3000 Leuven
Tel 016/20 44 85 Fax
Open 13u00 - 18u30
Gesloten zon. - en Donderdag

**IMPORT-SPECIALZAAK
UNIEKE SFEER & LAGE PRIJZEN**

Het gesprek, het weidse uitzicht en de muziek

Het lijkt het Arendsnest van Hitler wel. Het interieur van een gezellige en luxueuze villa op een top van de Vooralpen met op de achtergrond de videobeelden van een arkadisch landschap en de tonen van Wagner's Tannhäuser. In dit kader laat de grote schrijver Moritz Meister (Damiaan De Schrijver) zich uitgebreid bewierroken door zijn vrouw (Sara De Roo) en een doktoranda (Jolente De Keersmaeker) die hem komt interviewen. Maar alles is niet zo rustig als het lijkt.

gericht op het nationaal-socialisme en het "teutonendenken" in het algemeen. De indirectheid van Bernard's kriebel weerspiegelt zich in de taal. Hier geen gespiegelde tekst maar eenvoudig en ingehouden proza. Het enige wat je moet doen om een figuur als Meister te ontmaskeren is hem laten praten, en praten, en praten. Vragen stellen

we van Stan gewend zijn. De dubbele bodems waren blijkbaar alleen op deze manier zichtbaar te maken. Heel erg is dat niet al had men het speeltempo nu en dan wel wat kunnen opvoeren. Er is aardig in de tekst geknipt — vier randpersonages zijn samengevoegd tot één (Frank Vercurysse) — en dat had gerust nog wat meer mogen zijn.

meer dan waard. Die ironie wordt aan het eind ten top gedreven wanneer de toeschouwers uitgenodigd worden om mee het lied van Franz Schubert te zingen waaruit de Goethe-zinsnede 'ber allen Gipfeln ist Ruh gelicht is. En daarmee doet het stuk toch wat de titel laat uitschijnen: het zet ons aan ons terug te trekken op een heuveltop en te

Thomas Bernard is een aartspessimist en het laat zich raden dat de titel *ber allen Gipfeln ist Ruh* al gauw in zijn tegendeel zal omslaan. De ogenschijnlijke idylle is voor de Oostenrijker slechts een rad dat de protagonist zichzelf voor ogen draaien. Gaandeweg wordt de rust ontluisd. Stan maakt duidelijk wat er bij Bernard tussen de regels te lezen valt en zet de toeschouwer aan tot relativeren.

De gevierde schrijver Moritz geeft de indruk na het schrijven van zijn Tetralogie alleen nog de Nobelprijs van doen te hebben. Onder de schijn ligt echter de werkelijkheid. Welke wending de conversaties ook nemen, Meister blijft overtuigd van zijn gelijk. Wanneer het te heikel wordt of hij lucht wil geven aan zijn antisemitische gevoelens, verschuilt hij zich achter situaties uit zijn werk en achter Stieglitz, zijn hoofdpersonage. De meest boude uitspraken laat hij gepaard gaan met een "zegt Stieglitz". Als blijkt dat Meister zijn werk louter op ideeën van anderen gebouwd heeft, brokkelt zijn majesteit af. Bernard zet de schrijver in zijn hemd, tot de laatste scene waar hij helemaal wordt uitgekleed.

Door middel van Meister's val geeft Thomas Bernard kritiek op de oude mite van de "Duitse ziel" gebaseerd op natuurverbondenheid. Maar zijn pijlen zijn ook

hoeft zelfs niet: zijn ijdelheid is voldoende om de lont te steken aan een geraas dat gedrenkt is in eigenwaan.

Deze verbale algemetenheid maakt van *Alles is rustig* soms een wel erg rustig stuk. De terloopsheid is alarmerend en bovendien oogt het allemaal veel statischer dan

Als Stan echter in één ding volkomen geslaagd is, dan is het Bernard duidelijk maken. Veel moeite heb je als toeschouwer niet om op het juiste spoor te geraken. De subtiele ironie, verzorgd gebracht door Damiaan De Schrijver, maakt het vervaarlijk rustige stuk trouwens het bekijken

genieten van het gesprek, het weidse uitzicht en de muziek. Alsof er niets dan rust was.

Peter Mangelschots

Stan speelt "Alles is rustig" op 10, 11 en 12 november om 20u30 in de Stuczaal. Info en reserveraties 016/20.81.33

Film: reeksen *New Harvest* en *New Harvest Special* in het Stuc

De schoonheid van traagte en snelheid

In de *Harvest*-reeksen worden nieuwe, minder commerciële films op het publiek losgelaten. Dat de moderne film niet voor één gat te vangen is, wordt deze week in het Stuc duidelijk bewezen. Naast hun nieuwigheid hebben *Passion* en *The Cruise* nauwelijks iets met elkaar gemeen. Tenzij hun bezienswaardigheid dan, want zowel een kalme stroom als een kolkend bergriviertje kunnen de moeite waard zijn.

wilde al lang een film maken die zou lijken op de teruggevonden kopie van een oude bekende film. Mijn film inspireert zich op thema's uit *The Postman Always Rings Twice*. Met de overbrenging van dit verhaal naar het Hongarije van de jaren dertig wilde ik de film in een bijzondere atmosfeer laten baden." Dat is hem wonderwel gelukt. Féher heeft een zeer intimistische camera-voering en zijn gevoel voor estiek komt door het zwart-wit nog sterker tot uiting. *Passion* is een stille en lirische film geworden die zowel het publiek als de critici al wist te bekoren. Op de Week van de Hon-

gaarse film kaapte hij de prijs weg voor beste film, regisseur, fotografie, actrice en akteur.

The Cruise van Bennet Miller is van een heel andere orde. In een documentaire langspeelvideo volgt Miller de prettig gestoorde Timothy 'Speed' Levitch, een intellectueel met warrige bos haar, hoed en zonnenbril die toeristen op het dak van een toerbus door New York gidst. Speed floereit op de chaos van de stad. Hij cruist niet alleen door New York maar door het leven zelf, terwijl hij zijn verbaasd publiek hilarische stukjes geschiedenis en filosofie toe-

werpt. *The Cruise*, zo definieert Speed het, is een toestand van voortdurend bewustzijn, van altijd in het hier en nu zijn. Elke morzel stad schenkt hem plezier, de elegante façade van een stijlvolle building vervult hem met een kwasi-orgastisch genot.

Apple

Miller volgt en laat begaan. Speed performat, geeft zijn persoonlijk-neurotische visie op de Big Apple en ondertussen draait de kamera. Aanvankelijk had hij het er wat moeilijk mee, dacht hij teveel na over hoe hij ermee moest omgaan. Speed: "Alles veranderde wanneer ik de kamera als mijn lief ging zien. Uiteindelijk werd het een menselijk avontuur tussen mij en Bennet." Miller bevestigt: "Het materiaal van de eerste zeventig uren hebben we allemaal kunnen weggooien. Pas toen liet Speed zich helemaal gaan. Nadien filmde we nog honderd uren waaruit we geselecteerd hebben."

Die overvloed aan opnames was alleen maar mogelijk door het gebruik van digitale video. Video is al jaren in gebruik maar werd nooit echt geaccepteerd in de filmindustrie. Het werd beschouwd als lelijk, onprofessioneel en vooral niet te verkopen. Digitale video zou dat allemaal moeten veranderen. Volgens Miller gaan de digitale camera's een revolutie teweegbrengen in het maken van documentaires. Met *The Cruise* zit de digitale video alvast op kruissnelheid. "Fasten your seat belts!"

Peter Mangelschots

"Passion" draait op maandag 8 november om 20u en dinsdag 9 november om 22u30, "The Cruise" op dinsdag 9 november om 20u, telkens in de Stuczaal.

Een oudere garagist werft een knecht aan die de minnaar wordt van zijn vrouw. Beide geliefden worden gebrutaliseerd door de garagist en besluiten hem uit de weg te ruimen. Met het geld dat de verkoop van de gebouwen moet opleveren, willen ze de wereld intrekken. Hun eerste poging mislukt echter en ze worden gedwongen naar de garage terug te keren. Een tegenslag schrikt hen niet af en ze beramen een tweede poging. Die slaagt weliswaar maar dat betekent niet het einde van hun miserie.

Klinkt het verhaal bekend? Dat zou best kunnen want *Scenedely* (*Passion*, 1998) is de verfilming van het boek *The Postman Always Rings Twice* van James M. Cain en voorwaar niet de eerste. Garnett (1946) en Rafelson (1980, met Jack Nicholson en Jessica Lange) filmde al hun versie en zij werden nog voorafgegaan door Chenal (*Le Dernier Tourant*, 1939) en Visconti (*Ossessione*, 1942). György Féher had een speciale bedoeling met zijn verfilming. Féher: "Ik

“Denken is voor mij de vijand”

UUR KULTUUR hield afgelopen woensdag halt in Heverlee, in de museumloods genaamd naar professor-emeritus Theo Van der Waeteren. Vliegtuigmotoren, duiven en mensen zwegen om te luisteren naar het ontroerende solospel van jazzpianist Fred Hersch.

Hersch, afkomstig uit Ohio en behorend tot de absolute wereldtop van jazzmuzikanten, speelde al op zijn vierde deuntjes van tekenfilms mee. Geen wonder dus dat hij later meetekende aan jazzlandschappen. Hij stond al naast jazzhelden als Stan Getz, Joe Henderson, Art Farmer en Toots Thielemans. Zijn solowerk werd tweemaal bekroond met een nominatie voor de Grammy-awards. Reeds twintig jaar geeft hij les aan 'The New England Conservatory of Music'. Dit gegeven op zich verklaart voor een deel dat hij zijn jazzmuziek onderbouwt met een klassiek tintje.

Tekenfilm

Veto: *Verkijs je solo boven samenspel met een orkest?*

Fred Hersch: «Ik hou van beide. Ik leerde de piano op mijn vierde kennen, toen al speelde ik tekenfilmmelodieën mee. Op mijn achtste ben ik dan muziekcompositie beginnen studeren. Ik begreep dus reeds van op jonge leeftijd hoe muziek in elkaar steekt. Vroeger improviseerde ik vooral met klassieke muziek van Bach of Mozart. Toen ontdekte ik jazz en vond dat vrij 'cool'; ik verdiepte mij erin en begon te componeren. Hoe beter je een instrument kunt bespelen, hoe groter de mogelijkheden. Maar het mag niet zo zijn dat componeren een louter technische aangelegenheid wordt. Als dat wel zo is, dan kan het zijn dat je een heel virtuoze melodie hebt, maar eigenlijk het verhaal vergeet te vertellen. Hoewel technisch belangrijk is, mag muziek geen trukendoos worden. Ik wil de toeschouwers niet overrompelen, maar hen meenemen op een reis. Sommigen horen in mijn werk klassieke invloeden, anderen denken er weer helemaal anders over. Dat is het intellectueel uitdagende aan jazz, wat soms wel ontbreekt in andere muziekgenres zoals new age of house. Uiteindelijk komt het er bij jazz ook op aan om gewoon je ding te doen. Laat iedereen denken wat ze willen. 'Shut up and play the piano'»

Veto: *Wie verkijs je: de liefhebber-luisteraar of de kenner-luisteraar?*

Hersch: «Wanneer men zichzelf als jazzfanaat gaat beschouwen, wordt muziek beluisteren dikwijls snobistisch. Zolang mensen open-minded zijn, zit het goed. De ene toehoorder verkiest het ritmisch vluiggere werk boven de tragere composities, anderen net andersom. Dat is het leuke eraan. Een kok houdt er toch ook van dat mensen verschillende menu's kiezen.»

Tennis

Veto: *Er zijn zoveel jazzalbums, wat maakt jouw platen zo speciaal in die massa?*

Hersch: «In iedere plaat probeer ik, al dan niet samen met andere muzikanten, iets

speciaals te doen. Je zou kunnen zeggen dat alle jazzplaten gelijken op elkaar maar dat is niet zo. Iedereen probeert jazz op zijn manier te interpreteren. Je kunt je bijvoorbeeld de vraag stellen waarom iemand nog een portret schildert na meesterwerken als die van Rembrandt. Toch is het zo dat Cézanne en Picasso nog elk op hun eigen succesvolle manier portretten schilderden. Je mag niet steeds opnieuw een plaat willen maken waarvan iedereen zegt van "Wow, wat een hemelse plaat met goddelijke tonen!" Het is ook belangrijk dat je een plaat maakt waarmee je je eigen doel bereikt. Op die manier heb ik reeds vele albums geschreven. Ik denk veel na over geluid, over het opeenvolgen van verschillende tonen. Een piano is dan ook het ideale instrument om je compositie met contrapunten (harmonische samenhang van melodieën, dm) op te bouwen.»

ik toch een doel, namelijk die tenniswedstrijd winnen.»

Veto: *Waarom speel je dan met je ogen dicht?*

Hersch: «Om helemaal één te worden met mijn instrument. Eigenlijk heb ik een sterke fysieke band met de piano. Door blindelings te spelen heb ik een betere gevoel- en gehoorrelatie. Je kunt het vergelijken met een plaat die je met je hoofdtelefoon beluistert. Bij mij is dat net hetzelfde, met die uitzondering dat ik gelijktijdig de compositie aan het horen en aan het creëren ben. Als ik mijn ogen sluit, dan zie ik kleurrijke schimmen. Tergelijkertijd probeer ik de tekst van het nummer te horen en te vertalen naar een gevarieerde pianotaal.»

Veto: *Vind je het herinterpreteren van muziekstukken een vorm van creatie?*

Hersch: «Jazeker. Bij het beluisteren van muziekstukken is het soms zo dat de tekst mij aanspreekt, die ik dan met mijn ziel via

totaal anders dan eigen werk brengen. Bij het herinvullen van anderzamen muziek probeer ik het altijd zo te doen dat ik toch mijn handtekening onder het werk kan plaatsen. Het is zoals een stilleven schilderen, iedereen kan het op zijn manier doen.»

Veto: *Is muziek de stem van God?*

Hersch: «In zekere zin wel. De manier waarop muziek in iemand's ziel weerklinkt, heeft een heel spiritueel karakter. Muziek blijft echter wel abstract. Het heeft geen eksakt omlind resultaat. De ene persoon zal in een muziekballade dwarrelende herfstbladeren herkennen, iemand anders zal zich temidden van een drukke straat in Parijs wanen. Beiden hebben gelijk. Goede muziek heeft iets bezinnends, maar dat kun je niet als goddelijk definiëren. Zelfs wanneer je zeer ritmische Afrikaanse muziek hoort, kom je terecht in het spirituele vaarwater. Voor muziek is er geen programma, het is enkel geluid. Wanneer ik piano speel, voel ik zeker iets van hierboven, maar is dat God? Wie zal het zeggen?»

Veto: *Hoe zou je je geld verziend hebben mocht je de gave om goed piano te spelen niet hebben?*

Hersch: «Ik denk dat ik dan fotograaf zou geworden zijn. Ik hou van momentopna-

God, ben je daar?

(foto Katelijne Beerten)

Veto: *Kun je dan uren zitten nadenken over een bepaald stuk in je compositie?*

Hersch: «Liever niet, denken is voor mij de vijand. Wanneer ik een solokonsert speel, dan wil ik niet nadenken over welke toon nu goed klinkt na een andere. Het is zoals een tenniswedstrijd, je kunt niet beginnen denken aan de tweede set vooraleer de eerste gespeeld is. Je moet elk punt proberen te veroveren, anders zal je verliezen. Als ik alleen speel, heb ik geen andere instrumenten om op te reageren, en dan moet ik mij richten op de akoestiek of zoals vandaag op vliegende vogels. Soms kun je ook wel eens iets stoms spelen. Denk dan liever "dat klonk goed" in plaats van "oh, ik maakte een fout." Zo kun je lumineuze klanken ontdekken. Het is een beetje zoals goochelen. Hoewel ik weinig nadenk, heb

de piano naar de toehoorder wil brengen. Soms interesseert de melodie mij geweldig. Is dat niet zo, dan betekent dit niet dat die muziek niet goed is. Het is dan gewoon zo dat die mij niet ligt. Er zijn ook sommige composities die zo aanvoelen dat je weet dat je er eigenlijk geen meerwaarde kunt aan geven, dus laat ik ze links liggen. Andere muziekstukken herinterpreteren is

mes. Ook voor fotografie heb je een zekere technische kennis nodig, maar voor de rest komt het aan op creativiteit. Ik wil variatie, ik hou er niet van om telkens opnieuw hetzelfde te doen.»

Dieter Maes
Ward Daenen

Wijziging UUR KULTUUR: An Pierlé

De Shakespearevoorstelling van 10 november door Senne Rouffaer en co. komt te vervallen wegens stemproblemen van een van de acteurs. Maar niet getreurd: de vervanging is meer dan de moeite waard. An Pierlé, het meisje op de bal, komt naar Leuven.

De nu eenentwintigjarige An Pierlé liet zich in 1996 opmerken in Humo's Rockrally waar ze met de Gary Numan cover *Are Friends Electric* de tweede plaats wegkaapte. Ze genoot een opleiding aan de Studio Herman Teirlinck en bracht haar akteertalent voor het grote publiek in de TV-productie *Moeder, waarom leven wij* en in *Bernadette* van Arne Sierens en Alain Platel. Dat ze een stukje kan zingen, bewees ze toen eens te meer met een opmerkelijke vertolking van *Eternal Flame*.

Een CD kon dus niet uitblijven en sinds 18 oktober van dit jaar is die er ook: *Mud Stories*. Pierlé maakt de piano tot was onder haar handen. Met een hoog dramatisch gehalte brengt ze bruisende nummers die de invloed ademen van Bartok, Brel, Nick Cave of de Einstürzende Neubauten. Voor de tweede keer in twee weken zullen de liefhebbers van een stevig stukje toetsenwerk op hun wenken bediend worden.

Wie stuwens aan het uurtje op woensdag niet genoeg heeft, moet zeker nog eens weerkeren op 16 december. Dan doet la Pierlé het Stuc aan.

(pm)

Het UUR KULTUUR met An Pierlé vindt plaats op 10 november van 13u tot 14u in het Wagehuys, Brusselsestraat 63.

Groot Chinees Staatscircus

Van zestien tot eenentwintig november is het Groot Chinees Staatscircus gestationeerd in Leuven. Hun toernee heeft als rode draad het thema "Circus als een gedicht", geïnspireerd op Confucius. Oude symbolen en tradities zijn verwerkt in deze productie waarbij traditionele vormen en hedendaagse teatertechnieken mooi harmoniëren. Ook de authentieke Confuciaanse muziek is uit oude archieven opgediept. Dit alles gekombineerd met vaak bovenmenselijke fysieke prestaties zorgt voor een wervelend spektakel.

(mad)

De pagodetent zal staan op het Vlierbeekveld van de Diestsesteenweg in Leuven. Kaarten zijn verkrijgbaar bij Passe-Partout, Bondgenotenlaan 12, 3000 Leuven.

Veto heeft het genoegeen vijf keer twee vrijskaarten te mogen weggeven voor diegenen die zich op woensdag tien november aanmelden op onze heimat, 's Meiersstraat 5.

Een uitdaging om voor op de loop te gaan

Op het moment dat alle oudstrijders hun gevechten in de loopgraven herdenken, strijden de studenten in hartje Leuven op een manier die teruggaat tot het oude Griekenland: zij lopen de studentenmaraton. Het is de oudste klassieker van Sportraad en ook de klassieker met het meeste aantrekkingskracht buiten het studentenmilieu. Deze loopwedstrijd verandert dit jaar van gezicht.

De marathon werd voor het eerst georganiseerd in 1967. De afstand van 42 km werd toen gelopen van Antwerpen naar Leuven. In al die jaren werd soms ook hier vertrokken om naar die sinjorenstad toe te lopen. Dit parcours bleek uiteindelijk nog moeilijk te organiseren dus besloot men bij Sport-

raad vijf jaar geleden om de lopers door de bossen van Heverlee te sturen. Sportraad wil de studenten aanmoedigen om meer aan sport te doen en daarom hebben de organisatoren van de marathon de wedstrijd dit jaar opnieuw verplaatst. Vooral aan de conditie van de studenten in het stadscentrum zelf kan nog veel gedaan worden, en daarom passeert de marathon dit jaar langs de voordeur van jullie kot, dwars door het centrum. De strijd tegen de vermoeidheid in de laatste kilometers zal dus een beetje verlicht worden door de aanmoedigingen van heel wat mensen.

Een tweede wijziging houdt verband met het tijdstip. De marathon werd tot hier toe immers altijd 's avonds gehouden, om niet- en oud-studenten de kans te geven om ook mee te doen. Dit jaar kunnen ze dat nog altijd, de marathon is wel verplaatst

naar de namiddag, maar zoals iedereen weet is 11 november wel een vrije dag. De reden voor deze verandering is eenvoudiger: een reeks straten midden in Leuven een paar uur afsluiten voor het verkeer gaat veel gemakkelijker op een vrije dag.

De meest ingrijpende verandering vinden we echter in het aanbod van de verschillende afstanden. In de beginjaren kon enkel de volle 42 km gelopen worden, later kwamen daar de halve marathon en de tien kilometer bij. Naast het lopen van al deze afstanden kon men zelfs kiezen voor een stevig wandeltochtje van 42 of 21 km. Dit jaar kan er geen 42 km meer gelopen worden, enkel 10 en 21 km. Daarvoor zijn twee redenen. De marathon bestond erin dat de ronde van 21 km twee keer gelopen werd. Het parcours loopt nu door het centrum en het zou voor de Leuvense politie een onmogelijke opdracht zijn om de straten zo lang af te sluiten. Daarom is er dus maar één ronde van 21 km. De voornaamste reden is echter het feit dat het aantal studenten dat deelneemt aan de marathon gezakt is tot het volstrekte minimum. Het publiek waarvoor de marathon dus bestemd was, toonde niet genoeg interesse meer. De

21 km daarentegen kan rekenen op een elk jaar groeiend aantal deelnemers. Het is dan ook evident dat Sportraad meer aandacht gaat besteden aan deze afstand.

Natuurlijk verandert niet alles, de vaste organisatieformule blijft uiteraard behouden. Dat wil zeggen dat het start- en aankomstgebeuren nog steeds plaatsvindt in het gymnasium, aan de ingang van het universitair sportcentrum. Zowel deelnemers als de tientallen medewerkers langs het parcours en in het gymnasium worden achteraf beloond voor hun inzet. Voor beiden wordt er gezorgd voor bevoorrading en een eksklusieve marathon-T-shirt. De lopers krijgen bovendien nog een certificaat, bij wijze van herinnering aan wat ze gepresteerd hebben. Bij aankomst staan de studenten kinchen op te wachten voor een deugddoende massage. Voor de winnaars is er dan ook nog een prijzenpakket. En uiteraard volgen na de aankomst de drie kussen en dankwoordjes van Sportraad.

Jan Vereecken

Heb je na het lezen van dit artikel ook zin om mee te lopen? Je kan daarvoor inschrijven op het sportraadsekretariaat, Tervuursevest 101, 3001 Heverlee. Ook telefonisch of via fax kan je ons bereiken op het nummer 016/32.91.33 (tel.) en 016/32.91.99 (fax). Het inschrijvingsgeld bedraagt 150 BEF voor studenten en 250 BEF voor andere deelnemers. De start van de 21 km wordt voor de lopers om 15 uur gegeven, voor de stappers om 14 uur. De bussen voor de 10 km vertrekken aan de ring aan het sportkot om half vier.

(foto archief)

Erasmus-informatie-avond

Kringraad, een geleding van Loko, organiseert reeds een aantal jaren een informatie-avond voor erasmusgeëdigden. Deze Erasmus-informatieavond vindt plaats op dinsdag 9 november om 20.00 uur in aula Pieter De Somer (PDS). Meer informatie kan je steeds verkrijgen bij Kringraad (tel 016/223109). Voor studenten uit de fakulteit Landbouwkunde en Toegepaste Biologische Wetenschappen wordt op maandag 8 november een info-avond georganiseerd door de eigen fakulteit om 20.00 uur in de raadzaal van diezelfde fakulteit.

Tien jaar Bloedserieus Leuven

Omdat de gemiddelde leeftijd van de bloedgevers steeds stijgt en het Rode Kruis elk jaar opnieuw met een bloedtekort kampt, organiseren LBK en Medica traditiegetrouw Leuven Bloedserieus. Door samenwerking met andere studentensteden (Gent en Antwerpen) hoopt men een nationale dimensie aan het project te geven. Het is de bedoeling om de 'schrik van de prik' bij zoveel mogelijk jongeren te overwinnen. Extra stimulatie krijgen de studenten door verscheidene beloningen. Naast een kleine attentie krijgen de bloedgevers reductie op de activiteiten die in de loop van de week georganiseerd worden. De week opent op maandag 15 november met een verbroederingskwis tussen LBK en Medica in Alma 2. De bloedafnames starten dinsdag op verschillende plaatsen in Leuven. Meer informatie en een gedetailleerde agenda vindt u volgende week in uw favoriete lijfblad. Wij wensen u alvast veel priksensaties.

(pvda/kb)

Parcoursbeschrijving

Voor de geïnteresseerden die het parcours al eens willen verkennen: Universitair Sportcentrum - Alma III - Ijzerenmolenlaan - Celestijnenlaan - Hertogweg - Terbankstraat - Paardenveld - Nieuwesteenweg - Dorpstraat - Klein Dalenstraat - Duigemstraat - Sint-Benedictusstraat - Dorenstraat - Elststraat - Karrestraat - Heideveldweg - Keulenstraat - Vaartdijk - Kolonel Begaultlaan - Vaartkom - Sluisstraat - Hallmaartstraat - Mechelsestraat - Vismarkt - Mechelsestraat - Parijsstraat - Damiaanplein - Broekstraat - Remi Vander Vaerenlaan - Redingenstraat - Volmolenlaan - Universitair Sportcentrum. Aan de lopers veel moed gewenst en hopelijk mogen we veel supporters begroeten langs het parcours!

(jv)

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN, HUISRAAD,...

van fifties tot seventies
van klassiek tot modern

Kringloopwinkel Spit,
alles wat je kot nodig heeft

OPENINGSUREN
dinsdag t/m vrijdag 10u-18u
zaterdag 10u-17u
Diestsesteenweg 104, Kessel-Lo
016/26.09.21

(dabrevent)

Veto: Waar heb je hem ontmoet, Matiëlda?
Matiëlda: «In de Koekoekstraat. Ik weet het nog goed. Het gebeurde zo'n drie jaar geleden. De straat was ondergelopen na de hevige regenval van de voorbije weken. Hij dreef voorbij op zijn opblaasbare pop (Fieliep glundert). Zo'n schattig gezicht.
Fieliep: (tot Matiëlda) «Germaine leek zo op jou. Net dezelfde mond. Alleen aan het aksent moest ik even wennen. 'Pwiff' is wat anders dan de 'Oh oui, Fieliep, encore une fois.'»

Fieliep: Geloven jullie in seks vóór het huwelijk?
Fieliep: «Wat betekent 'huwelijk'?»
Matiëlda: «Marriage, Fieliep.»

Fieliep: «Ah... Non, ik geloof daar niet in. Dat neemt niet weg dat we af en toe eens *****. Het vlees is zwak. Maman beweerde dat ik dat van papá geërfd heb.»

Veto: Hebben jullie gezamenlijke hobby's?

Matiëlda: «We hebben een tijd lang bloempotten beschilderd. Maar vorige week heeft tante Fiabola gezegd dat ze in het klooster geen begonia's genoeg hebben om erin te zetten. Trouwens de meeste van die bloemen gingen dood doordat Lorenzo zijn hondjes ze doodpisten. We zijn dan maar overgeschakeld op sjampignonkweken. Schimmels genoeg in dat oude kot.»

Fieliep: «Sjampignonkweken heeft iets zeer mystiek en therapeutisch. Ik denk dat mijn broer daar veel meer zou aan hebben dan aan al zijn psychiaters. En nu hij binnenkort in de senaat zal zetelen, zal het niet veel beter worden; misschien was Wendela toch niet zo slecht voor hem. Soit, we hebben nog zoveel plannen. We zijn nu ook begonnen met voorhuwelijksparen. Elf miljoen heeft dat al opgebracht, denk ik.»

Liegebeest

Veto: U bedoelt die elf miljoen dotatie van de regering?

Fieliep: «Regering, ça veut dire quoi?»
Veto: Hoe ziet jullie dag eruit?

Matiëlda: «Ik ben altijd het eerste wakker, hij snurkt nogal fel. Zo fel dat ik mezelf niet eens meer kan horen boeren. En ik hou er ook van om hem te zien slapen met zijn mond open en de zever uit zijn bek te zien die op het hoofdkussen druip. Ik vind dat seksie. De kamermiejes vinden het wel niet zo leuk om iedere keer de lakens te vervensen, maar dat is hetzelfde werk als zijn bedpan legen, niet?»

Fieliep: «Maar ik sta wel het eerste op om de Cécémel te warmen en de boterhammetjes te smeren. Sjoko eet ze het liefst, vooral als die koud is. Cornflakes krijg ik haar niet voorgeschoteld, dat kruipt tussen haar vals gebit, weet je. En levertraan natuurlijk. Dat moest vroeger van nonkel Bobo, want daar worden we slim van. Maar dat geloof ik toch niet echt, want zo slim was die zelf niet — hij is toch dood gegaan hé? Ja toch, hé?»

Matiëlda: «Maar Fieliep, let op wat je zegt. Weet de pers dat wel?»

Veto: Welk huwelijkskado zouden jullie het liefste hebben?

Fieliep: «Een slazwierder, een verwarmde wececebril en een groot houten karrenwiel voor in onze voortuin.»

Matiëlda: «Jaja, en ook zo'n mooie, lieve tuinkabouter! Als je ziet wat de mensen allemaal krijgen in het Rad van Fortuin, ben ik stikjaloers. Wij hebben daar gewoon het geld niet voor. Het wordt weer wachten op algedankte spullen van Alberto en Paulien. Vooral dat debardeurken van hem in '92 was zó mooi!»

Slotklooster

Veto: Hoezo geen geld?

Matiëlda: «Jij weet zeker niet wat dat allemaal kost? Ik wil u wel eens zien met zo te goeien eter als Fieliepe in huis. In duizend seconden zijn ze boelieten in tomatensaus gewoonweg verdwenen, en je hebt er dan een half uur werk aan gehad. Ik moet echt opletten dat ik zelf nog iets te eten heb, ik denk dan soms: 't Is nu of nooit! Soms betrap ik hem op heterdaad wanneer hij drie kindersurprises eet vlak voor het eten.»

Fieliep: «Maar Tildeken, nu heb je aan 't overdrijven. Dat is weer tipisch iets voor u.»

Matiëlda: «Och jij liegebeest, ik heb giste-

Fieliep en Matiëlda in Mettekoven

"België, ça veut dire quoi?"

En van die dingen des levens is dat je onvoorziene omstandigheden nooit kan uitsluiten. En dat was nu net wat Veto tijdens haar veldonderzoek naar het verdwijnen van de blauwe breedmuilkikker overkwam: een toekomstige kroonprins en zijn aanstaande gemalin in spe aantreffen in een buskot te Mettekoven lag niet bepaald in de lijn van de verwachtingen. Maar goede reporters als we zijn, lieten we deze kans niet liggen om een interview van hen los te peuteren.

ren nog een plasticen dinosaurusje tussen de zetels gevonden.»

Fieliep (snel): «Nec, Lorenzo heeft dat gedaan.»

Veto: Kom, kom, geen ruzie maken of België valt uit elkaar.

Fieliep: «België, ça veut dire quoi?»
Veto: Vertel eens wat over het huwelijksmenu.

Matiëlda: «Oh fijn dat je de vraag stelt. Het aperitief zal Piezang zijn. Nonkel pater brengt de nootjes mee... uit Kongo. Het voorgerecht wordt tomates crevettes. (Lacht) Lorenzo noemt dat altijd 'tommat corvet'. Daarna is er voor de kindjes koninginnenhapje met frietjes. De volwassenen krijgen konijn met pruimen. Mijn maman is nu al patatjes aan het schillen voor de frietjes.»

Fieliep: «Papá is gisteren op de moto gesprongen en is daarna het bos van Opgrimbie ingereden. Hij riep nog iets van: 'Ik ben niet terug voor het avondeten.' Ik denk dat hij op konijnen is gaan jagen. Hopelijk komt hij nu weer niet thuis met een paar nonnen. Ik heb gehoord dat ze er een slotklooster van gemaakt hebben. Uit voorzorg zijn de zusters daar opgesloten. Het kan toch niet dat die zomaar los rondlopen in het jachtseizoen, in óns bos. Ach ja, het is niet makkelijk jagen met zijn handicap.»
Matiëlda: «Goltf uw papá? Ik wist dat niet.»

Moerzeke

Veto: Het dessert nu.

Fieliep en Matiëlda in koor: «Smurften-taart!»

Fieliep: «Wel zielig voor de smurfjes maar onze sjampignonkwekerij maakt het ruimschoots goed. Beeld je in, een hele samenleving opbouwen voor hen, dat geeft je een goed gevoel. Zo doen we ook wat aan liefdadigheid. Ik denk dat ik die eigenschap van mijn nonkel heb geërfd.»

Veto: Kost dat niet veel, zo'n feest?

Matiëlda: «We hebben daarvoor een subsidie aangevraagd bij de Koning Boudewijnstichting en volgende week geven we een luif in de Rumba. Leopold III geeft er een benefietconcert. Deze week zijn we al drie-koningen gaan zingen in Leuven. Alle beetjes helpen.»

Fieliep: «Je vergeet onze mosselenavond met aansluitende schuimparty nou. Deze gaat door in de parochiezaal van Moerzeke. Inkom 300 frank in voorverkoop en aan de

met die van ons huwelijk.»

Fieliep: «Dat zullen we nog wel zien. Zo lang ik maar m'n duplo-bouwoos krijg.»
Veto: Staat de bestemming van de huwelijksreis al vast?

Matiëlda: «Zeker is dat we naar een plek gaan waar we het eten niet moeten betalen. Scherpenheuvel bijvoorbeeld, maar we twijfelen nog altijd. Zo heeft Fieliep van zijn baas maaltijdcheques gekregen en weten we niet of die op Molokaï bruikbaar zijn. Maar het schijnt dat daar altijd wel iets te rapen valt.»

Fieliep: «Ten eerste, rapen lust ik niet, en ten tweede, sinds wanneer vallen rapen uit bomen. Frambozen ja, dié vallen. Zo heb ik jou toch leren kennen, lieveke.»

'Sjoko eet ze het liefst, vooral als die koud is'

Veto: Wat zal jullie openingsdans zijn?

Fieliep: «Ik wil 'Mama' van Jantje Smidt. Matiëlda wil liever 'Sexy motherlucker' van Prince. Ik kan me niet zo goed in die tekst vinden. Het doet me denken aan Laurette Onkelinx.»

Matiëlda: «Ik zou liever zelf zingen; dan kunnen we het geld voor Sabam uitsparen en een auto kopen.»

Fieliep: «Een voiture, bedoelt ge? Waarom hebben we dat nodig? De staatsveiligheid brengt ons toch overal naartoe?»

Matiëlda: «De staatsveiligheid? Amai mijn voeten. Zie ons hier zitten in Mettekoven te velde, in een buskot. Mijn tenen vriezen van mijn voeten en mijn haar begint te splitsen.»

Fieliep: «Maar allé, Tildeken, ik dacht dat jij dat zo romantisch vond: 'beck toe meet-jug' zeg je toch altijd? Natuuristenkampen en zo, da's toch jouw ding.»

Matiëlda (scherp): «Hoe durft ge zoiets te zeggen, reppig pokkenzwijn. 't Is af zeg ik ul Gedaan, vorte prins. Ga aan uw maman haar borsten lurken. Mij heb je hier gezien. Ik wordt compleet zot van uw uitstapkes naar die rotprovincies in dit achterlijk zoeleland.»

Fieliep (verdwast): «Rotprovincies, ça veut dire quoi?»

Matiëlda (grijpt de slazwierder en smijt die richting Fieliep): «Dat wil zeggen dat ik het hier allemaal beu ben. Ik had beter naar mijn moeder geluisterd en non geworden.»

Van Seksenkoburg & Doe de ker m 'en Framboos

Enige gelijkenis met bestaande personen is louter toevallig.

Vind de twintig teevee-programma's in dit artikel, spoed je naar Veto en maak kans op één van de twintig gratis gesigeneerde exemplaren van het boek 'Koken met Jezus & wokken met Delphine'.

deur 250 frank aangezien je ze moet repareren als je toekomt. Wie verkleed komt als broodrooster mag er gratis in; verkleed als slazwierder betaal je dubbel. Moet je weten, ik heb een bloedhekel aan slazwierders. Die doen me aan Laurette Onkelinx denken: hoe meer je eraan draait, hoe droger de sla.»

Veto: Hoeveel gasten vragen jullie?

Matiëlda: «Zevenhonderddrieëndertig in totaal. De hondjes van Lorenzo niet mee-gerekend — we weten gewoon niet met hoeveel ze zijn.»

Veto: Wie heeft de gastenlijst opgesteld?

Fieliep: «Wel, we hebben ons gebaseerd op Schindler's List en de wervingsreserve van Blind Date. Maar het valt af te wachten of die gedurfde combinatie zal slagen.»

Matiëlda: «De bedoeling is dat iedereen zich thuis voelt, als één grote familie.»

Naturistenkamp

Veto: Wanneer is jullie burgerlijk huwelijk?

Fieliep: «Twee, drie en vier mei. Of was het dan Batibouw?»

Matiëlda: «Allé zotteke, dan gingen we toch de badkamertegels kiezen. Nec, nec, we trouwen voor de wet op vier, vijf en zes december. Wel spijtig dat onze sinterklaasgeschenken zullen gegeven worden samen

Grand Café La Royale

het eet-, praat- en leescafé
tegenover het station in Leuven

dagmenu en à la carte, snacks, ijsjes en ... tapbieren en groentesappen, warm en sterk en ... elke dag diverse (inter)nationale dagbladen, tijdschriften en ...

elke dag open tot 1 uur 's nachts

vervolg van p. 2

lezershriever

klasment van de meeste rondjes. Het is nu eenmaal zo dat iemand die een zesde van het totale aantal rondjes loopt, dit niet doet in supertijden. Het blijft een mooie en indrukwekkende prestatie, maar een nevenklasment mag de hoofddoelstelling niet in de schaduw stellen. Laat ik het zo stellen: beter honderd lopers ronselen die elk een beperkt aantal rondjes afleggen, dan één loper die er 125 loopt. Ik kan het Veto niet kwalijk nemen dat het de zaken een beetje romantischer voorstelt, maar feit blijft dat Psychologie de vorige jaren ook steeds kampte met een akkoot tekort aan sportievelingen en er toch telkens in slaagde om ergens in de grijze middenmoot te eindigen.

Joachim Lyskens, 3e lid

24-urenloop (2)

In Veto 7 (3 november 1999) las ik het volgende zinnetje in het artikel over de 24-urenloop: "Het werd even bijna griezelig toen rektor Oosterlinck — als nietsvermoedende toeschouwer — zijn eigen grafzerk tegenkwam op het standje van de KHL. Die jongens hadden het kerkhof als thema en ... " Op zich een mooie zin, ware het niet dat het standje dat hier beschreven wordt

JO MEUWISSEN

Alle verhuur
Video-, klank- en lichtmateriaal
Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR
met of zonder D.J.
KARAOKE (5000 BEF)

016/201.301

(advertentie)

door Wina ineengestoken was en niet door "de jongens van KHL". Ik schrijf dit omdat die van KHL niet met de pluimen zouden gaan lopen die eigenlijk voor het presidium van WINA bestemd zijn.

Bert Pipeleers

Playboy

Met stijgende verbazing las ik het stukje van Anneleen Masschelein in Veto 7 in reactie op een eerdere inzending. Wat ik — expliciet — bedoeld had als een ludieke tegenwerping op een standpunt van Sora is enkele mensen kennelijk in het verkeerde keelgat geschoten, van wie mevrouw Masschelein middels haar schrijven de spreekbuis vormt.

Op het eerste gezicht blijft Anneleen rustig: ze reageert bijvoorbeeld op de volgende haar onterechte functie-ondertekening (preses Germania). Mij lijkt het evenwel dat ik evenveel recht heb mijn stelling te ondertekenen met preses (ik heb in beperkte (Germania)kring overleg gepleegd) als Sora het heeft de verbodsbepaling in kwestie, die in relatief beperkte kring is goedgekeurd, uit te vaardigen. Sora spreekt immers ook in naam van de studenten die ze vertegenwoordigt, ook in naam van de mensen die niet achter haar standpunt staan. Maar soit. Ik ergerde me vooral aan het volslagen gebrek aan relativiteitsvermogen dat bepaalde mensen, c.q. het meisje Masschelein, aan de dag leggen wanneer het gaat over een politiek minder korrekke toon in een briefje in een studentendagblad. Want al snel blijkt dat de boze brieven-schrijfster niet zo rustig blijft. Veto is immers geen plaats voor niet-serieuze schrijfseljes als het mijne (ik denk dat chaerfoob Masschelein stevast de pseudo-grappige zoe-

kertjes en columns overslaat). De naar het einde werkelijk zerpe toon, waarbij er stevig gegooid wordt met kleurrijke adjectieven (pseudo-grappig, hersenloos, laf) staat mijns inziens in schril contrast met haar pleidooi voor het gebruik van serieuze argumenten. Met een puberale uitdrukking 'yeah right' beweren dat ik aan Playboy verslingerd ben, doet wat deerniswekkend aan. Tegenwoordig mag je niet meer rustig iets komisch bedoelds schrijven over vrou-

wen, etnische minderheden of gehandicapten of je krijgt allerlei relevante, maar vooral minder relevante opmerkingen van mensen die zich in het kruis getast voelen (gniffel, gniffel).

Ik wil wel graag mevrouw Masschelein danken voor de moeite van het reageren. Haar — overigens niet slecht geschreven — reactie overtrof kwa intelligentie zeker het nivo van sommige andere reacties.

Freek Van de Velde

kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 26
Nummer 8
8 november 1999

Ver. uitg.: Peter Mangelschots
Hoofdredaktie: Bart 'Blauwbaard' De Schrijver

Redaktiesekretaris: Peter Mangelschots
Doka: Tim 'Rainier' Bamps, Katelijne 'Guinevere' Beerten, Jimmy 'Adelbert' Debruyne, Reinout 'Boudewijn'

Dépoorter, Jeroen 'Willem-Alexander' Op de Beeck, Pieter 'Arthur' Van der Aa
Medewerkers: David 'William' Adriaen, Stijn 'Simba' Bovy, Nikolaas 'Clovis' Cloet, Ward 'Edouard' Daenen, Marie-Anne 'Anastasia' Dedeurwaerdere, Yves 'Machiavelli' Dejaeghere, Jan 'Sissi' De Prins, Margo 'Anna Boleyn' Foubert, Thomas 'Hamlet' Geusens, Dries 'Romanov' Gilles, Dieter 'Harry' Maes, Jorn 'Bokassa' Peeters, Rob 'Laurent' Tilmans, Diederik 'Louis XIV' Vandriessche, Jan 'Napoleon' Vereecken
Layout en vormgeving: Katelijne

Beerten, Marie-Anne 'Astrid' Dedeurwaerdere, Yves Dejaeghere, Filip De Keukeleere, Reinout Depoorter, Joost 'Juan Carlos' Helsen, Willy Leung, Peter 'King Kong' Mangelschots, Pieter Van der Aa, Heidi Van Hoyt, Maarten 'Charles' Van Meer

Dtp: Filip 'Caesar' De Keukeleere, Willy 'Dracula' Leung

Spelling: Filip De Keukeleere

Cartoons: Seb 'Macbijte', Will

Eindredaktie: Peter 'De Grote'

Mangelschots, An Van de Moortel

Assistentie-eindredaktie: Maarten

'Nero' Van Meer

Rookie of the week: Heidi 'Nala' Van

Hout

Internet-Veto:

<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>

e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit

Allasset Leuven (016/22.04.66)

Drukkerij: Artoos (Kampenhout)

Oplage: 9000 eksemplaren

ISSN nummer: 0773-5162

Abonnementen

Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr;

buitenland: 700fr; steun vanaf 1000fr; over te

schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering

iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

Light up the sky this spring

Eén vleugelslag van een vlinder kan een storm aan het andere eind van de wereld veroorzaken.

Waarom zou deze theorie niet op jou van toepassing zijn? Ontdek tot welke

ontlading van talent

jouw deelname aan de commerciële Business Course van Procter&Gamble leidt. Leer hoe jij functioneert onder hoogspanning. En wat voor voltrefter jouw team met topstudenten maakt!

Business Courses

14-18 februari

10-14 april 2000

Meld je aan vóór 7 december 1999

(dit geldt voor beide courses).

Inschrijfformulieren verkrijgbaar bij:

Lisette Bracke, (02)456 48 82

E-mail: buscoursenl.im@pg.com

<http://www.pg.com/benelux>

Procter & Gamble

zoekertjes

✓ Kris Roselle tikt met plezier al uw papers, eindwerken, enz. Hof ter Bekelaan 12, 3020 Winksele-Herent. Tel: 016/20.70.77.
 ✓ K.L. HIR, zkt. knappe notariszoon met BMW Z3. Liefst zelf geen piske. Onthouden indien niet ernstig.
 ✓ Beiaardkantus: bast Björn mee?
 ✓ De bevallen Isabel Penne: weet de ietwat gevulde ex-Kliopreses hier meer van?
 ✓ Tijd teveel en je wil die nuttig besteden? Jongeren Zonder Grenzen zoekt vrijwilligers voor diverse projecten rond ex-Joegoslavië. Info 016/32.02.13. E-mail:

Marijke.Moonen@student.kuleuven.ac.be.
 ✓ Veel folderkes van Loko op de grond tijdens de 24-urenloop.
 ✓ Arm Loko veel bekendheid nodig.
 ✓ Dixit Oosterlink: "Dat komt ervan als uw vertegenwoordigers beter bekend zijn op het rektorat dan bij de studenten."
 ✓ G., toch niet afgeschrikt. Ge kent nonkel P. toch? Nonkel P. is in da house.
 ✓ In da house; ja, woensdag misschien.
 ✓ Het nieuwe millennium begint op 1 januari 2001. Men zegge het voort.
 ✓ Driekant organiseert een Internetwedstrijd

rond de geschiedenis van de homobeweging op de site www.ping.be/driekant/wedstrijd/
 Voor verdere info: driekant.wedstrijd@ping.be of tel. 075/92.51.02
 ✓ Volgens Ekonomika laat het vrouwelijk "schoon" op de AV van Kringraad te wensen over... Misschien zijn er op Kringraad gewoon meer kleren en minder silikonen dan op de gemiddelde Ekonomika-affiche.
 ✓ Moet Ekonomika het dan op de AV komen zoeken en niet in eigen kring?
 ✓ De vrouwen van Kringraad azen alvast op bloedige vraag
 ✓ Zijn het nu silikonen of silly konen?
 ✓ Ann Demeulemeester was echt wel de leukste aan mijn toeter (Herman B.).
 ✓ Veto (in casu ons neefje Dieter M.) leeft mee met Herman B. Wij willen hem financieel steunen bij het herstellen van zijn toeter. Wie

doet mee?
 ✓ X zijn toeter was een klein, lelijk, bruin verschrompeld ding. Men zegge het voort.
 ✓ Voor de eerste Leuvense volle tent moet je bij de hoofdredakteur zijn.
 ✓ Zal zijn volle tent trouwens ooit geëvenaard kunnen worden?
 ✓ Zeker, als je maar genoeg kleenex hebt.
 ✓ Is het ledigen van volle tenten of blonde meulens niet eerder iets voor Herman B?
 ✓ Who cares, zolang er maar vis en vlees is voor iedereen.
 ✓ Aan alle TT's: take a hike.
 ✓ Beste Veto-medewerkers, moge jullie namen altijd geschreven zijn in God's handpalm (jullie neefje Dieter).
 ✓ Mathilde, waarom koos je nu in godsnaam voor die Flippo? (Herman B.)

agenda

ad valvas

door An & Keukie

DINSDAG

13.00 u **KONSERT** mUZiek in het ziekenhuis, met Catherine Mertens. Info 34.48.81, in Inkomhal U. Z. Gasthuisberg.
 19.30 u **FILM** 'Hamam, The Turkish Bath' en 'Costa Brava', samenkomst op Hogeschoolplein, org. Driekant.
 20.00 u **INFO- EN DISKUSSIE-AVOND** "Asielbeleid en mensenrechten", met woordvoerders van de zigeunergemeenschap, het comité tegen de uitwijzingen, SAP en Agalev, in MSI 01.18, toeg. gratis, org. SJW en SAP.
 20.00 u **TEATER** 'Slow Love' door Theater-Malpertuis. Over de romantische liefde die een obsessie is, in Schouwburg, toeg. 400, org. CC Leuven.
 20.30 u **OPEN VERGADERING** ier voorbereiding van de eerste briefschrijfkactie. Info bij Fiona Ang, 016/23.49.61, in Amedee, org. Amnesty International.

WOENSDAG

13.00 u **KONSERT UUR KULTUUR**. An Pierlé stelt haar CD Mud Stories voor, in Wagehuys, Brusselsestraat 63, toeg. gratis, org. Cultuurcoördinatie KU Leuven.
 14.00 u **FILM** Oesje, Vlaamse komedie over Kamiel Spiessens, in Vlaams filmmuseum, Vander Kelestraat 30, toeg. 50/25, org. Vlaams filmmuseum en -archieef.
 19.00 u **BIJEENKOMST** Almeren, in Alma 2,

org. Driekant en 6rof.
 20.00 u **TEATER** 'Slow Love' door Theater-Malpertuis. Over de romantische liefde die een obsessie is, in Schouwburg, toeg. 400, org. CC Leuven.
 20.30 u **TEATER** Tg Stan brengt Alles is rustig, naar Über Allen Gipfeln ist Ruh van Thomas Bernhard, in Stuczaal, toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.

DONDERDAG

20.00 u **VERRASSINGS-AVOND** voor holebi's, in Couperus & Coteaux, Diestsestraat 245, org. Driekant.
 20.30 u **TEATER** Tg Stan brengt Alles is rustig, naar een stuk van Thomas Bernhard, in Stuczaal, toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.

VRIJDAG

20.30 u **TEATER** Tg Stan brengt Alles is rustig, naar een stuk van Thomas Bernhard, in Stuczaal, toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.
 21.00 u **SPORT** Tafeltennis, in Sporthal van Kessel-Lo, org. Driekant & Labyrint.

ZATERDAG

20.00 u **MUSICAL** Piaf: de musical, door Mojo Theater Productions. Met Liesbeth List als Edith Piaf, in Schouwburg, toeg. 750/550/400/200, org. CC Leuven.
 22.00 u **FUIF** Lesbiennefui, in De Blauwe Kater,

org. Labyrint.

ZONDAG

11.00 u **VOORDRACHT** Mijnheer Gezelle. Tine Ruyschaert brengt brieven, gedichten en verhalen van en over Gezelle, met begeleiding op harp, in Wagehuys, Brusselsestraat 63, toeg. 200/kinderen gratis, org. CC Leuven.
 14.00 u **ZOEKTOCHT** door Leuven, in ballon op het Hooverplein, org. Driekant.
 20.00 u **FILM** Andrej Roeblev van Andrej Tarkovski, 1966, zwart-wit en kleur, o.v. met tweetalige ondertitelen. De film verhaalt 8 imaginaire episodes uit het leven van Roeblev, die symbool staat voor het lijden van het verdeelde Rusland onder de Tartaarse invallers, in Stuc, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.
 20.00 u **KONSERT** An Acoustic Evening with Al Stewart, in Schouwburg, toeg. 750/650/500/300, org. Vriendenkring 2000.
 20.00 u **KONSERT** 4 Cantates van J. S. Bach,

met een solistische vokale bezetting. Gratis inleiding door Sigiswald Kuijken om 19 u, in Sint-Geertruiker; toeg. 900/700/400, org. CC Leuven.
 22.00 u **KONSERT** Jazz op zondag, in Stucbar, toeg. gratis, org. Stuc.

MAANDAG

19.50 u **LJFWERK** voor jongeren, in ballon op het Hooverplein, org. 6of.
 20.00 u **DISKUSSIE-AVOND** Ekologie versus ekonomie, in Notre Dame, Grote Markt 11, org. IVSV.
 20.30 u **TEATER** Theatergroep Hollandia brengt Biotex. Een aangrijpend arbeidersportret: de laatste arbeider van een zeepfabriek vertelt hoe de dingen in elkaar zitten, in Stuc, toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.
 22.30 u **FILM** Andrej Roeblev van Andrej Tarkovski (zie zondag), in Stuc, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.

Alfa

• 08/11 Tapavond, in Fak. • 08/11 Presidiumvergadering, in Perma.

Chemika

• 09/11 om 22.00 u: Kringavond, in Blokhut. • 10/11 om 21.00 u: Doopkantus, in Bierstübe.

Crimen

• 08/11 om 22.00 u: Doopfui, in Rumba. • 09/11 Fak-avond, in TIR.

Ekonomika

• 08/11 24 uren van den Dulci, in Dulci.

Eoos

• 08/11 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in Perma. • 09/11 om 20.00 u: Kantus, in Ambiorix. • 15/11 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in Perma.

Germania

• 10/11 om 14.00 u: Germania goes Fak-rekord, in Fak Letteren.

Historia

• 08/11 om 21.00 u: Message- en Sangria-avond, in Praatkamer in Fak Letteren. • 09/11 Tapavond, in Fak Letteren. • 11/11 om 21.00 u: Avond van de melancholie, in Perma.

Katechetika

• 08/11 om 21.00 u: YMCA-fuif (70-80), in Cuythoek.

Klio

• 08/11 om 22.30 u: Schachtenverkoop en doopfui, in 't Plectrum.

LBK

• 09/11 Cocktailavond IAAS, in Gnorgl.

Musicologica

• 08/11 om 20.30 u: Kantus, in Ambiorix.

Politika

• 09/11 om 22.00 u: Fui, in Samambaia. • 10/11 om 21.00 u: Politika-kaffee goes tripel, in Politika-kaffee. • 11/11 om 13.00 u: Namiddagfui, in Politika-kaffee.

Portulaca

• 13/11 Uitstapje naar Gent.

Psychologische Kring

• 08/11 Film: Star Wars, The empire strikes back, in AV 01.12. • 09/11 om 22.30 u: DoopTD, in Lido. • 10/11 om 20.30 u: Licentiekantus, in Patapouff.

Romania

• 08/11 om 20.30 u: Film: Shakespeare in love, in MSI 00.28. • 11/11 om 19.30 u: Tapavond: thema peace-flowerpower-seventies, in Fak Letteren. • 15/11 om 20.30 u: Film: Something about Mary, in MSI 00.28.

VRG

• 09/11 om 20.00 u: Debat over het asielbeleid van de federale regering, met Johan Leman, Eddy Boutmans en Gerolf Annemans, in Auditorium Zeger van Hee (De Valk 01.56). • 11/11 om 22.00 u: Doop-TD, in Waalberg. • 15/11 VRG-Filmfestival, in Super City.

VTK

• 10/11 om 21.00 u: Yellow Fever-fuif, in Brabantal.

Promotie-actie voor studenten en personeelsleden KU Leuven

werk efficiënter en geniet van meer vrije tijd met

L&H VoiceXpress™

Wat ?

L&H Voice Xpress™ laat je spreken tegen je computer!

- Razendsnelle spraakherkenning: dicteer tot 140 woorden per minuut.
- Bewerk Microsoft® Office-documenten met de stem: met Natural Language Technology™ formuleer je opdrachten in je eigen woorden!
- Ideaal voor verhandelingen en thesis!
- Lees er alles over op <http://www.lhs.com/nl/voicexpress/>

Prijs ?

Professional versie
6990 3500 BF

Advanced versie
4490 2500 BF

Dossier: software
PC Magazine
Nederland
september 1999

Waar ?

bij ACCO Leuven

Wanneer ?

van 1 oktober t.e.m. 31 december 1999

Studenten met een speciale eigenschap: Frederik Vercauteren, wereldrekordhouder in de kryptografie

“Het woord genie wil ik niet in dit artikel zien verschijnen”

Frederik Vercauteren is 23 en studeerde vorig jaar af als burgerlijk ingenieur computerwetenschappen optie toegepaste wiskunde. Op zich niets bijzonders. Het wordt echter minder alledaags als u weet dat hij na zijn eerste kandidatuur prompt besloot ook de richting wiskunde aan te vatten, dat de profsen zijn tesis over elliptische krommen beloonden met een 19,5 en dat hij onlangs nog een wereldrekord brak ook. Terwijl hij dit jaar zijn laatste licentie zuivere wiskunde voltooit, begon hij in september alvast zijn doktoraat aan het departement elektronika bij de onderzoeksgroep Cosic, wat staat voor Computer Security and Industrial Cryptography.

Veto: Frederik, jij hebt onlangs een wereldrekord gebroken. Leg eens uit waarover dat gaat.

Frederik: «Ik heb een wereldrekord gebroken in de kryptografie ofwel de studie van het geheimschrift. Het gaat daarbij zowel om het opstellen van een geheimtaal als het ontsijferen of breken van die geheimtaal. Stel dat je een boek koopt op het Internet en je wordt gevraagd het nummer van je Visa kaart door te geven, dan zou je het natuurlijk zeer leuk vinden dat niemand dat nummer kan lezen. Daartoe moet het gecrypteerd of in geheimtaal omgezet worden.»

Veto: Hoelang bestaat dat al?

Frederik: «Al van in de tijd van Caesar. Toen werden geheime boodschappen op een lint geschreven dat rond een stok gewonden was. Enkel het lint werd overgebracht naar de bestemming waar men met een stok van dezelfde dikte de boodschap kon lezen.»

Veto: Wat gebruikt men daar nu voor?

Frederik: «Vandaag de dag zijn er verschillende systemen waarbij men steeds werkt met sleutels. Net zoals bij het openen en sluiten van een deur. Ten eerste heb je de symmetrische sleutels. Daarbij is het de bedoeling dat, als jij iets verstuurt en iemand anders dat wil lezen, hij dezelfde sleutel moet hebben als jij. Nieuw tegenwoordig is de publieke sleutel, een sleutel die uit twee stukken bestaat. Het ene stuk is publiek en het andere geheim. Als je een boodschap naar iemand wilt versturen, gebruik je zijn publieke sleutel om de boodschap te encrypteren. Na deze operatie kan de boodschap enkel nog ontsijferd worden met behulp van de geheime sleutel waarover enkel de ontvanger beschikt.»

Veto: En wat heeft dat nu allemaal te maken met jouw wereldrekord?

Frederik: «Wat ik specifiek gedaan heb, is goede sleutels gemaakt. Het onderwerp van mijn tesis was het aantal punten op een

heime sleutels genereren. Nu is het zo dat je heel goede sleutels hebt die heel veilig zijn maar ook heel slechte. Dat is afhankelijk van de gebruikte kromme. Om te testen of men een goede kromme heeft, moet je weten hoeveel punten er op zo'n kromme liggen. Daar bestaat een vrij moeilijk algoritme voor. In mijn tesis heb ik de implementatie van dat algoritme verbeterd en sneller gemaakt door het wijzigen van bepaalde parameters. Onder de wiskundigen is er ook een prestigieslag om binnen een bepaalde tijd het aantal punten op een kromme te tellen binnen een verzameling die zo groot mogelijk is. Het is hier dat ik het wereldrekord heb gebroken. Het aantal elementen in die verzameling is nu een getal van ongeveer zeshonderd sifers.»

Veto: Waarom is dat zo belangrijk?

Frederik: «Dat wereldrekord zelf is van geen belang voor commerciële en indus-

triale toepassingen en draait enkel om het prestige. Het toont wel aan dat mijn programma sneller is dan al de rest. Wat een jaar geleden nog meer dan een uur duurde, kan nu in tien seconden. En dat is belangrijk voor bijvoorbeeld banken die een miljoen transacties doen per dag.»

Veto: Ten tijde van je tesisvoorstelling had je het wereldrekord nog niet gebroken. Je profsen hebben dan gevraagd of je geen vakantiejob wou doen om het vooralsnog te breken. Dat overkomt niet veel studenten. Was dit nu een prestigeproject van de KU Leuven?

Frederik: «Zeker ten opzichte van andere universiteiten. Ik heb dat rekord bekend gemaakt op een mailinglist van mensen die daarin geïnteresseerd zijn. Die zitten verspreid over gans de wereld, ofwel bij bedrijven ofwel verbonden aan universiteiten. Het prestigieuze bestaat erin dat wij dat kunnen en zij niet. Er zijn al veel vragen geweest naar wat ik nu juist verbeterd heb. Maar dat is net de clou. Dat is wat het mij-

sonen met wie je te maken hebt. Zo moet ik bijvoorbeeld twee thesen schrijven. Naar buiten geven ze graag de indruk dat de verschillende departementen en faculteiten goed samenwerken. Maar als je dan voorstelt een iets dikkere thesis te schrijven die goed is voor beide richtingen, dan blijkt dat toch niet te kunnen. En het is nu ook niet dat die onderwerpen zo ver uit mekaar liggen. Dat vind ik eigenlijk wel een beetje teleurstellend.»

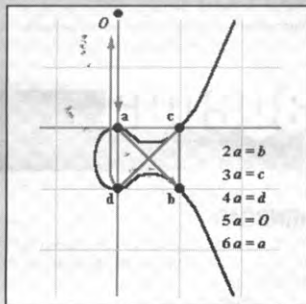
Veto: Moet je eigenlijk een freak zijn om die enorme kennis die jij in je hoofd hebt te verzamelen? Heb je daarvoor konstant achter je computer gezeten?

Frederik: «Ik heb daar gewoon veel over gelezen. Het interesseert mij ook wel, dus dat maakt het iets gemakkelijker om daar dingen over te leren. Ik ben er ook niet konstant mee bezig maar als ik werk dan doe ik het heel efficiënt. Ik kan waarschijnlijk veel verwerken op korte tijd. Het is wel zo dat ik altijd nadenk. Op die manier

ben ik er wel veel mee bezig. Maar zo echt praktisch dat je mij een boek ziet lezen of achter een computer ziet zitten, dat is maar tien procent van de tijd.»

Veto: Een genie realiseert zijn belangrijkste prestaties zeer vaak tussen de twintig en de dertig. Wat zou jij nog willen bereiken?

Frederik: «Ik ben wel geen genie hé, pas op! Dat woord wil ik hier niet in dit artikel zien verschijnen. Een genie is helemaal iets anders. Ik heb gewoon verder gewerkt op een bestaand iets. Een genie poneert nieuwe ideeën en de rest werkt die uit. De komende vier jaar wil ik een totaal nieuw concept vinden dat dat codesysteem zou kunnen breken.»

Veto: Je geeft nu ook les aan eerste klas burgerlijk. Oefeningen algebra, wat een vrij moeilijk en abstract vak is. Van mensen die heel slim zijn, wordt wel eens gezegd dat ze het heel slecht kunnen uitleggen. Al klachten gehad?

Frederik: «Neen, integendeel zelfs. Ik probeer het ook wat anders aan te pakken dan hetgeen ik zelf heb meegemaakt. Ik ben vanaf de eerste les met de deur in huis gevallen en per oefening roep ik steeds enkele mensen naar het bord. Ook al kunnen ze er niets van, ze moeten naar het bord.»

Veto: Maken ze zich dan niet belachelijk?

Frederik: «Ik heb hen in het begin gezegd dat ik hen dit jaar twee zaken ging leren.

Eén, dat ze voor zichzelf moeten opkomen en twee, dat ze moeten durven zichzelf belachelijk te maken. Ik vind dat belangrijk.

En als ze niet weten hoe eraan te beginnen, dan help ik ze wat totdat ze iets deftig geproduceerd hebben. Blijkbaar schrik mijn aanpak toch niet af want vorige keer zaten er nog achtentwintig van de dertig studenten. Ik vind dat nog een vrij hoog percentage.»

Veto: Wat is het mooie van de wiskunde?

Frederik: «Het mooie van de wiskunde is dat je van niets kan verrekenen en toch zo'n fantastische dingen kan vinden. Wiskunde kan ook heel elegant zijn. Als een bewijs veel te lang is, dan is dat niet elegant en vind ik het ook geen mooi bewijs meer. Zo verbeterde ik onlangs nog een programma uit een Duitse thesis. Men had een aantal eigenschappen van wiskundige objecten over het hoofd gezien en het duurt nu geen achtien uur meer maar een twintigtal seconden.»

Veto: Is er iets wat je zou willen zeggen tegen de eerste kenners die verschrikkelijk opzien tegen het vak wiskunde? Iets wat die mensen toch wat motivatie zou geven om dat vak te studeren. Wat hun interesse zou kunnen opwekken.

Frederik: (lange stilte)

Veto: Nee dus.

Frederik: «Jawel, ik was aan het nadenken. Het moet voor motivatie zijn? Ik weet niet of je mensen kan motiveren tot liefde voor de wiskunde. Als je aan een probleem werkt en het doet je niets wanneer je de oplossing eenmaal gevonden hebt, dan ben je er niet voor geroepen. Maar als je wel dat overwinninggevoel hebt dan word je daar gedreven in en ga je ook telkens moeilijker problemen zoeken. Tot je je eigen grenzen kent en dat is soms wel teleurstellend.»

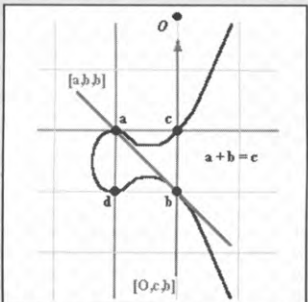
Veto: Wat is jouw grens? Heb je die al gezien?

Frederik: «Ja daar zit ik nu toch wel ongeveer aan. Tenzij ik dat ding kan breken, dan ga ik weer over mijn grens. Ze hebben het mij trouwens ook al serieus afgeraden om dit als onderwerp voor mijn doktoraat te nemen. Het wordt echt wel beschouwd als zijnde zeer moeilijk. Maar je moet risico nemen hé. Ofwel vind je het en dan is de overwinning des te groter, ofwel vind je het niet en dan heb je pech gehad.»

Jan De Prins
Margo Foubert

(foto Jimmy Debruyne)

elliptische kromme over eindige velden van karakteristiek twee. Dergelijke krommen zijn belangrijk in het domein van de publieke-sleutelkryptografie. Met zo'n kromme kan je immers een koppel publieke en ge-